

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (3453) 2016 JUNE – BIRŽELIS 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

TARP DVIEJŲ “SAULIŲ”...

Kasmet vis labiau tolstame nuo birželių įvykių, kurie giliai įsispaudė tautos istorijon tragiškomis žymėmis – ir su menkyste, ir su prasminga drąsa. Visa tai visai minime.

O kartų kartos eina ir nueina kažkur tolyn. Rūpesčiai geresne šiandiena, o dar didesni apie ateitį asmeninę, tautos ir atkurtos valstybės. Todėl tartum užvožiam praeitį, ypač tas baisias dienas ir gilius skausmus, kurie palietė Lietuvą, kilnią, neutralumą paskelbusią, šventomis kovomis šimtmečiais išlaikytą... ir staiga dingusią iš pasaulio žemėlapio. Sovietinių tankų įdardėjimas, prašant būti draugiškais okupantams, mažos komunistų ir kitataučių saujelės, pasiskelbusios liaudies išrinktaisiais šalį valdyti, staigus ir klastingas iškilimas skausmingai lietė patriotiškai išauklėtą visuomenę, okupantams dar nepradėjus užplanuoto tautos ir tariamų turtuolių naikinimo. Į klastos, melo ir absurdo propagandą ryškiausiai ir nelaukiant buvo atsakyta sušauktime mokytojų suvažiavime Kaune, kur švietėjai renginį užbaigė Tautos himnu. Žinoma, tai dar stipriau padidino suėmimus, pagreitino tardymus, tremtinių sąrašai pasipildė naujomis pavardėmis. Iškilmingai parvežta „Stalino saulė“ ėmė šviesti tik kolaborantams, visokio plauko persivertėliams, karjeristams. Visi kiti į tą „šviesą“ stengėsi nežiūrėti, nors ta taip pat turėjo būti apmokėta tremtimi, kalėjimais, pažeminimais ir gyvybėmis. Tai šitokia buvo pirmoji birželinė tragedija – praeitis, kurią privalėtume ir labai tolstančią matyti, nes ji reikalinga teisingam to meto įvykių vertinimui.

Antrasis tautą iš kitos pusės palietęs birželinis griaušmas buvo vokiečių okupacijos pradžia. Staigus ir stiprus vakarinis smūgis išblaškė Lietuvoje stovėjusius sovietų armijos dalinius, sudaręs progą ir ginkluotoms lietuvių pajėgoms prisidėti prie šalies laisvinimo. Tas įvykis buvo teisingai pavadintas sukilimu, rodant pasauliui, ko tauta laukė. Iš viso to tikėtasi daugiau. Deja, nacių planai buvo tinkamai neįvertinti, ir šešias savaites gyvavusi atstatoma Lietuva greitai pavirto „Ostlandu“, perėmus krašto valdymą naujiems okupantams. Vos prasidėjusi šitoji okupacija parodė savo tikrąjį veidą ir tautos istorijon įspaudė gilią rasizmo ir neapykantos dėmę – žiaurias kolaboravimo pasekmes. Maža pasimetusių egoistų saujelė pasirodė esanti palanki okupanto politikai. Tai galima tarti „Hitlerio saulės“ parvežimu į Lietuvą. Tikėtina, kad kolaboravę su Maskva ar su Berlynu bandė eiti su galybėmis, skelbiančiomis naujas idėjas, kurios tik fizinę jėgą tegarbino. Tuo būdu ne vienas savo asmeninį likimą bandė sieti su režimais, galvodami, kad jokio kito geresnio kelio nebebus. O iš tikrųjų tarp tų „dviejų saulių“ tėvynės dangus aptemo ir toks praktiškai laikėsi penkis dešimtmečius iki 1988 birželio pradžios, kai viešai ir drąsiai buvo paskelbtas patriotinė jėgą telkiantis Atgimimas. Visi tie birželiai tebūna ne vien tik istorija, bet ir su laiku nešami pavyzdžiai, kaip galima savimi išlikti ir kaip galima – prarasti, kur slypi vertybės ir kur apgavystės, kur draugai nelaimėms ištikus, ir kur nusisukę, kad karjeroms nekenktų. Blaškymasis sutelkia didelius sukurius, bet jie greitai sprogsta kaip burbulai. ČS

Vilniaus bokštai. Dail. Antanas Kmieliauskas, Lietuva

“Diena atrištom akim”

(J. Marcinkevičius)

1988 m birželio 3 diena Lietuvos šiuolaikinėje istorijoje įrašyta kaip Lietuvos nepriklausomybės žygio pradžia, nubrėžusi labai svarbią gairę jos tolesnio laisvėjimo kelyje

Iki to laiko Lietuvos laisvės bylą kėlė tik kalėjimuose ir tremtyje esantys disidentai, užsienio lietuvių bendruomenės, tačiau prasidėjus Gorbačiovo perestroikos (pertvarkos) metui visa Lietuva brendo ir nežymiai ruošėsi svarbiausiam būsimam žygiui – ėjimui į laisvę. 1987 m. ypač išryškėjo rūpestis kultūros paveldu, buvo įsteigta Paminklosaugos draugija, kurios pirmininku išrinktas filosofas R.Ozolas. Vilniuje akademinis jaunimas, paminklosaugos entuziastai 1987 m. kovo mėnesį įsteigė klubą „Talka“, gegužės mėnesį – draugija, besirūpinanti gamtos apsauga – „Santarvė“, vėliau pasivadinusį „Žemynos“ klubu. Aktyviai reiškėsi anksčiau Lietuvoje negirdėtas žaliųjų judėjimas. Tai nebuvo politinė organizacija: žalieji reikalavo gamtos išsaugojimo, nors tarp „eilučių“ buvo suprantama, kad tai galima pasiekti tik nepriklausomoje Lietuvoje. Lietuvos gamtos apsaugą ypač pabrėžė rašytojo V. Petkevičiaus, aka-

demiko V. Statulevičiaus viešai reikšti protestai prieš naftos grėžimo platformos statybą Baltijos jūroje netoli Kuršių Nerijos. „Žinijos“ draugijoje įsikūrė

problemas, čia pasigirsdavo ir labai aštrios kritikos esamam režimui bei minčių apie būtinumą šį režimą keisti. Prie Mokslų Akademijos žinomi ekonomistai

Vilniečių susirinkimas Mokslų akademijos salėje 1988 m. birželio 3 d. – Sąjūdžio vilčių ir veiksmo pradžia

Vilniaus universiteto prof. B. Genzelio vadovaujamas klubas „Istorija ir kultūra“. Prie žurnalo Kultūros barai veikė filosofo K. Stoškaus vadovaujamas klubas, rinkdavęsis Menininkų rūmuose. Susirinkusieji gvildeno bendrosios kultūros, kūrėjo atsakomybės

K. Antanavičius, A. Buračas, K. Prunskienė ir E. Vilkas įsteigė ratelį, kuriame kalbant apie ekonominę padėtį buvo svarstomos Lietuvos ekonomikos savarankiškumo galimybės ir pasekmės.

Nukelta į 4-ą psl.

ŠIAME NUMERYJE

- “Diena atrištom akim” ... – 1, 4 psl.
- Darbai ir paskyrimai – 2 psl.
- Istorinės atminties ženklai – 3 psl.
- Medžiotojai ir brakonieriai – 5, 7 psl.
- Kad vaikai nepamirštų lietuvių kalbos – 8, 9 psl.
- Pasaulio lietuvių vienija ir sportas – 11 psl.

Darbai ir paskyrimai

Lietuvos Vyskupų konferencijos sekretoriato pranešimas apie Lietuvos Vyskupų konferencijos 2016 m. gegužės 11-12 d. plenarinį posėdį

2016 m. gegužės 11-12 d.d Vilniuje vyko Lietuvos Vyskupų konferencijos plenarinis posėdis. Jame dalyvavo kardinolas A. J. Bačkis, arkivyskupai G. Grušas, L. Virbalas, S. Tamkevičius, vyskupai E. Bartulis, J. Boruta, J. Ivanauskas, K. Kėvalas, R. Norvila, A. Poniškaitis, L. Vodopjanovas.

Plenarinį posėdį įžanginiu žodžiu pradėjo Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas arkivysk. G. Grušas, kuris padėkojo vyskupams už jų indėlį, prisidedant prie valstybinio Gailestingumo kongreso organizacijos bei trumpai priminė pagrindinius Vatikano valstybės sekretoriaus kard. P. Parolin šio vizito metu garbaus svečio išsakytas mintis.

Posėdžio metu daug dėmesio skirta neseniai paskelbtam Šventojo Tėvo Pranciškaus posinodiniam paraginimui *Amoris laetitia*. Telšių vyskupijos Klaipėdos šeimos centro direktorius kun. A. Vaitkevičius į posėdį susirinkusiems vyskupams pristatė šiame svarbiame Bažnyčios dokumente nagrinėjamą problematiką bei pagrindines mintis, taip pat šio dokumento svarbą šeimų sielovadai. Vyskupai nusprendė jau baigiamą į lietuvių kalbą versti posinodinio paraginimo tekstą paskelbti atskiru leidiniu, kad Popiežiaus mintys pasiektų kuo daugiau skaitytojų.

Posėdžio metu svarstyti naujo Lietuvos Caritas statuto ir organizacinės struktūros projektai, svarstyti įvairūs šios katalikų Bažnyčios organizacijos veiklos aspektai. Ganytojai pritarė Lietuvos Vyskupų konferencijos ir Lietuvos Vyriausiojo archyvaro tarnybos sutarties, kurioje numatoma suskaitmeninti senesnes nei 100 metų Bažnyčios metrikų knygas, parapijiečių sąrašus bei užsakų knygas, projektui. Šis visuomenei svarbus projektas ne tik prisidės prie Lietuvos dokumentinio paveldo išsaugojimo, bet ir suteiks galimybę

kiekvienam besidominčiam savo šeimos ar giminės genealogija su ja išsamiau susipažinti.

Posėdyje pabrėžta būtinybė reguliariai priminti visiems tarnaujantiems Bažnyčioje 2013 m. LVK paruoštas ir Šv. Sosto patvirtintas Prevencijos gaires *Dėl Katalikų Bažnyčioje dirbančių dvasininkų, vienuolių, savanorių ir kitų darbuotojų elgesio su nepilnamečiais* (jos publikuotos Bažnyčios žinių 2013 m. nr. 2/392). Buvo aptarta, kaip užtikrinti, kad būtų jautriai ir sklandžiai reaguojama į asmenų, nepilnametystėje galimai patyrusių seksualinį išnaudojimą, kreipimuisi į Bažnyčios atstovus, suteikiant šiems asmenims pradinę pagalbą, informaciją bei pradedant tyrimą.

Daug dėmesio skirta ir užsienio lietuvių sielovados reikalams. Svarstyta Lenkijos, Rusijos, D. Britanijos, JAV ir Kanados lietuvių kapelionų veikla. Naujam trejų metų terminui patvirtinti šie kapelionai: Seinų krašto lietuvių – kun. P. Gucevičius, Atlantos lietuvių ir Detroito Dievo Apvaizdos parapijos (JAV) – kun. G. Joniko, Mississaugos Lietuvos kankinių parapijoje (Kanada) dirbančio kun. N. Šmerausko bei Hamiltono (Kanada) parapijoje dirbančio kun. P. Rudinsko.

Lietuvos katalikų moterų sąjungos dvasios tėvu naujam trejų metų terminui išrinktas kun. V. Rapalis.

Pasidžiaugta ir gražia sukaktimi: seniausias Lietuvos dvasininkas prel. K. Dobrovolskis, gyvenantis Romoje, švenčia 80-ąsias kunigystės metines. Į iškilmes, birželio 6 d. vyksiančias popiežiškojoje Šv. Kazimiero Lietuvių kolegijoje Romoje, vyks vysk. R. Norvila.

Kitas Lietuvos Vyskupų konferencijos plenarinis posėdis vyks 2016 m. rugsėjo 20 d. Šiauliuose.

Lietuvos Vyskupų konferencijos sekretoriatas

Paskirtas Panevėžio vyskupas

Linas (Genadijus) Vodopjanovas, naujasis Panevėžio vyskupas

Popiežius Pranciškus naujuoju Panevėžio vyskupu paskyrė dabartinį Telšių vyskupijos augziliarą 42 metų Genadijų Vodopjanovą, pranešė Panevėžio vyskupijos kurija.

Kol paskirtasis vyskupas perims vyskupijos valdymą, vyskupijai toliau vadovaus arkivyskupas Lionginas Virbalas apaštalinio administratoriaus teisėmis. Pernai L. Virbalas tapo Kauno arkivyskupu.

G. Vodopjanovas dvasinį kelią pasirinko baigęs vidurinę mokyklą Nidoje. Jis įstojo į Mažesniųjų brolių vienuolyną Kretingoje, 1992-1993 metais jis atliko noviciatą Kenebunkporte, Maine (JAV), 1993 metais davė pirmuosius pranciškonų įžadus. Nuo 1993 iki 1995 metų G.L. Vodopjanovas mokėsi Kauno kunigų seminarijoje, studijuodamas Vytauto Didžiojo universitete Teologijos fakultete. Vėliau penkerius metus studijavo Italijoje, gavo teologijos bakalauro laipsnį. 1996 metais jis davė amžinuosius įžadus, pasirinkdamas vienuolinį Lino vardą, 2000 metais įšventintas kunigu, inkardinuotas Mažesniųjų brolių Lietuvos Šventojo Kazimiero provincijoje. G. Vodopjanovas yra dirbęs Kretingos parapijos vikaru, Kretingos parapijos klebonu, Šiaulių Kryžių kalno vienuolyno gvardijonu, ėjo noviciato magistro pareigas, buvo išrinktas Lietuvos Mažesniųjų brolių Šventojo Kazimiero Provincijos viceministeriu. 2012 metais jis paskirtas Telšių vyskupijos vyskupu ir paskirtas Telšių vyskupo generalvikaru. **Inf.**

Paminėtos sukaktys

Prasmingų sukakčių iškilmingame minėjime arkivyskupas L. Virbalas (k.) ir arkivyskupas Sigitas Tamkevičius

Gegužės 22-ąją, švenčiant Švč. Trejybę, Kauno arkikatedroje bazilikoje arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius dėkojo Dievui už vyskupystės 25-erių metų jubiliejų, arkivyskupas metropolitas Lionginas Virbalas – už 25-erių metų kunigystės jubiliejų.

Abu jubilatai – vienas vyskupo, kitas kunigo – šventimus priėmė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo pradžioje. S. Tamkevičiaus, tuomet dar neseniai (1988 m.) grįžusio į Lietuvą po įkalinimo ir tremties ir vėliau ėjusio Kauno kunigų seminarijos rektoriaus pareigas, vyskupo įšventinimas vyko 1991 m. per Sekmines. L. Virbalo, atsisakiusio inžinerinių studijų, kunigystei

Sveikinimai arkivyskupui S. Tamkevičiui

pradėjusio rengtis pagrindžio seminarijoje ir tik po kelių bandymų (trukdant sovietų valdžiai) priimto studijuoti Kauno kunigų seminarijoje, kunigystės šventimai vyko tą pačių metų gegužės 30 d.

Iškilmingoje Eucharistijoje kartu dėkoti Dievui už šių ganytojų ištikimybę pašaukimui ir tarnystę, pasveikinti jų šių jubiliejų proga į arkikatedrą susirinko gausus svečių ir arkivyskupijos bendruomenės būrys. Eucharistiją aukojo apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Pedro López Quintana, kardinolas Audrys

Juozas Bačkis bei Lietuvos vyskupai. Pedro López Quintana perskaitė išskirtinį pasveikinimą – popiežiaus Pranciškaus, kurį Šventasis Tėvas kaip broliškos meilės ženklą skyrė arkivyskupui emeritui Sigitui Tamkevičiui, suteikdamas apaštališkąjį palaiminimą vyskupystės konsekracijos 25-mečio proga.

Lietuvos Vyskupų konferencijos vardu sveikinęs kard. Audrys Juozas Bačkis pabrėžė visai besidžiaugiančiai, arkikatedroje susirinkusiai Dievo tautai arkivyskupo Sigito dovaną surinkti žmones į Bažnyčios atkūrimo ir atnaujinimo darbus, išreiškė vyskupų dėkingumą už aiškų vadovavimą Vyskupų konferencijai, drąsų Bažnyčios interesų gynimą.

Iškilmėse dalyvavo Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios Vilniaus ir visos Lietuvos arkivyskupas Inokentijus, Kauno stačiatikių Apreiškimo Švč. M. Marijai parapijos kun. Nikolajus Murašovas. Švęsti Eucharistijos susirinko kelių moterų kongregacijų seserys vienuolės, taip pat kurijos bei jos institucijų, kitų bažnytinių organizacijų darbuotojai, katalikiškų švietimo įstaigų, miesto ir šalies valdžios atstovai. **Inf.**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iuliis, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui

Istorinės atminties ženklai

Vyriausybė posėdyje patvirtino istorinės atminties puoselėjimo projektus, kurie šiemet gaus lėšų iš Vyriausybės kanceliarijos.

Tarp numatomų paremti valstybės lėšomis projektų – tvarkybos darbai ir Lietuvos istorijos ir kultūros atminimo įprasminimo parodos sukūrimas buvusios Seinų kunigų seminarijos pastato menėje Lenkijoje, televizijos reportažų ciklo *Lietuvos valstybės gimimas* parengimas ir perdavimas laidoje *Istorijos detektyvai*, su Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimu susijusių simbolinių suvenyrų kūryba, ekspedicija „Misią Sibiras“ ir kt. Iš viso sąrašė – per 20 projektų. Istorinės atminties puoselėjimo 2016 metų projektų sąrašė nėra skirta lėšų idėjų konkursui, kuriame turėtų būti renkamas paminklas tautos patriarchu vadinamam Jonui Basanavičiui. Vyriausybės kanc-

lerio pirmasis pavaduotojas Rimantas Vaitkus BNS sakė, kad šios lėšos galėtų būti paskirtos vėliau. Sostinės mero patarėja architektūrai Dalia Bardauskienė tvirtino, kad Vilniaus savivaldybė tikisi paminklo J. Basanavičiui laimėtojus atrinkti iki šių metų lapkričio, o geriausiems pasiūlymams vyriausybė esą turėtų skirti iki 15,000 eurų. Miesto savivaldybės atstovas pranešė, kad konkursą savivaldybė planuoja skelbti birželį. Savivaldybės taryba yra apsisprendusi paminklą J. Basanavičiui statyti prie valstybinės Filharmonijos salės. J. Basanavičius yra vienas iš ryškiausių XIX šimtmečio pabaigos tautinio atgimimo pradininkų. Jo vadovaujama Lietuvos Taryba 1918 metų vasario 16 dieną paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Paminklą jam ketinama pastatyti iki 2018-ųjų, kai bus minimas valstybės atkūrimo šimtmetis. **Inf.**

Bendruomenės dovana VDU gimnazijai

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje iškilmingai atidengti steigėjų – dr. Jono Basanavičiaus, akademiko Mykolo Biržiškos ir pedagogo, visuomenininko Povilo Gaidelionio – biustai.

Skulptūros autorius ir kūrėjas – šios gimnazijos abiturientas Darius Bražiūnas, kurio darbai žinomi Lietuvoje ir užsienyje. Paminklo statymo darbų pradžia – 2014 metų rugsėjis, pabaiga – 2016 metų gegužė. Visus darbus organizavo ir finansavo gimnazijos taryba ir mokinių tėvų valdyba bei savo iniciatyva 97-osios, 98-osios, 99-osios, 100-osios laidų abiturientai. Gimnazijos tarybos ir mokinių tėvų valdybos atstovai teigia, kad tai – bendruomenės dovana gimnazijai, kuri mini savo įsteigimo ir veiklos 100 metų jubiliejų. Biržiškių giminės vardu prie projekto įgyvendinimo taip pat prisideda mokslų daktaras Jonas Biržiškis. Pirmoji lietuvių gimnazija buvo įsteigta 1915 metų rugsėjo 29 dieną, o pirmasis pedagogų ta-

rybos posėdis įvyko spalio 9 d. Nuo tada ir pradėtas ugdymo procesas lietuvių kalba. Ši gimnazija – tai tautiškumo ir lietuviybės lopšys. Čia dirbo net šeši būsimo atkurtos valstybės Nepriklausomybės akto signatarai, prezidentai Aleksandras Stulginskis ir Antanas Smetona, diplomatas Petras Klimas, kitos žymiausios XIX-XX šimtmečio lietuvių tautos politikos, meno, kultūros ir švietimo asmenybės. Ši gimnazija išugdė Čiurlionių, Počobutų, Basanavičių, Drėmų, Šlapelių, Alseikų, Matjošaičių, Biržiškų, Smetonų ir kitų garsių giminių palikuonis, daug iškilių Lietuvos asmenybių.

1921 m. rugpjūčio 22 d. gimnazija buvo pavadinta Vytauto Didžiojo vardu, kuris 1940 metais atimtas ir tik 2005 metais sugrąžintas. Iš pirmosios lietuvių gimnazijos atsiskyrė net keturios Vilniaus miesto ugdymo įstaigos.

Skulptūrinės kompozicijos atidengimo proga vyko gimnazijos bendruomenės šventė, skirta abiturientų Paskutiniam skambučiui.

Inf.

Pasaulyje

D. BRITANIJA

▪ Londono meru, surinkęs 57% balsų, išrintas D. Britanijos opozicinės Leiboristų partijos narys adv. Sadiq Khan, pakistanietis pagal kilmę. Jis pakeičia 8 m. trukusį miesto konservatorių valdymo laikotarpį.

JAV

▪ Pirmą kartą istorijoje vienos iš devynių karinių teritorijų vairą atiduoda moteriai. Generolė Lori Robinson nuo šiol vadovaus Šiaurinei teritorijai. Iki šiol moterų generolių JAV kariuomenėje buvo, bet jos paprastai vadovaudavo tik kokioms nors atskiroms pajėgoms, pavyzdžiui, oro pajėgoms Ramiajame vandenyne, kaip iki šiol tai darė generolė L. Robinson. Visai karinei teritorijai, kurių amerikiečiai turi devynias, moteris vadovauja pirmą kartą. Duris į Šiaurinės teritorijos vadovės postą jai atvėrė pernykštė valdžios reforma, panaikinusi apribojimus moterims. Šiaurinėje karinėje teritorijoje amerikiečiai bendradarbiauja su Kanada. Gen. L. Robinson žada skirti daug dėmesio vidaus ekstremistų grėsmei, tačiau didžiausia grėsmė Jungtinėms Valstijoms ji laiko Rusiją. Tarp trisdešimt devynių aukščiausio rango Jungtinių Valstijų generolų – trys moterys. L. Robinson – viena jų. Šiemet žurnalas „Times“ ją įtraukė į įtakingiausių pasaulio žmonių šimtuką.

RUSIJA

▪ Naujas įstatymas leis kiekvienam rusui nemokamai gauti vieną hektarą valstybinės žemės. Iš pradžių pateikę prašymą rusai galės gautą žemės plotą valdyti 5 metus. Po to atvykėliams bus leidžiama sklypą išsinuomoti, nusipirkti arba gauti veltui su sąlyga, kad vietos pareigūnams pavyks įrodyti, jog žemė buvo naudojama vaisingai. Teritoriją, kurią ketinama padalyti gyventojams, yra milžiniška – nuo Čiukčių autonominės apygardos Tolimuosiuose Rytuose palei Kinijos sieną iki Jakutijos Sibire. Šios žemės yra gyvenamos labai retai, nes žlugus Sovietų Sąjungai daug vietinių paliko namus ieškodami ne tokių nuošalių ir labiau klestinčių vietovių.

KINIJA

▪ Už arbatinuką arbatos – \$10,000 (8,800 eurų)? Tokią kainą turtingi arbatos kolekcionieriai pasirengę mokėti už kelis bene rečiausios pasaulyje arbatos *Da Hong Pao* gurkšnius. Vieno gramo kaina siekia apie 1,230 eurų, tad ši arbata kainuoja maždaug 30 kartų brangiau nei toks pat kiekis aukso. *Da Hong Pao* arbata yra tokia vertinga dėl savo retumo. Beveik nėra išlikusių originalių *Da Hong Pao* krūmų. *Wuyi* kalnuose, Fudziano provincijoje, Kinijoje, auganti senovinių arbatmedžių rūšis tokia reta, kad jų arbata laikoma beveik neįkainojama.

Žinios iš Lietuvos

NESUTARIMAI DĖL ŽEMĖS PARDAVIMO

Europos komisija reikalauja, kad Lietuva palengvintų žemės pardavimo užsieniečiams sąlygas, kurios dabar, jų nuomone, pažeidžia laisvą kapitalo judėjimą ir įsisteigimo laisvę, pranešė EK atstovybė Lietuvoje. Komisija Lietuvai pristatė tą nuomonę ir paprašė iš dalies pakeisti žemės įsigijimo teisės aktus, kuriais 2014 metų gegužę buvo sugriežtintas žemės pardavimas užsieniečiams. Lietuva per du mėnesius turi suderinti savo teisės aktus su EK teise, kitu atveju pastaroji gali kreiptis į Europos sąjungos Teisingumo teisumą. „Kai kuriais apribojimais gali būti siekiama pagrįstų tikslų, nes jais kovojama su pikimu spekuliacijos tikslais arba atsižvelgiama į planavimo ir kaimo politikos tikslus, bet tam, kad tie apribojimai būtų teisėti, jie privalo būti proporcingi ir jais negali būti diskriminuojami kiti ES piliečiai“, – teigiama

įspėjime. Pavyzdžiui, per griežtas reikalavimas žemės pirkėjui būti ūkininku. EK reikalaujant, kad Lietuva palengvintų žemės pardavimą užsieniečiams, kurios esą pažeidžia laisvą kapitalo judėjimą, Lietuvos žemės ūkio ministerė V. Baltraitienė teigia, kad dabartinę tvarką bus siūloma keisti nežymiai, tiksliau bus siūloma keisti tik kai kurias su administraciniais reikalavimais susijusias nuostatas. Pasak ministerės, siūloma nekeisti apribojimo, kai daugiau nei 10 hektarų žemės ūkio paskirties žemės norinti pirkti bendrovė privalo gauti daugiau nei 50% pajamų iš žemės ūkio veiklos. Gavusi Lietuvos vyriausybės atsakymą, EK tebėra susirūpinusi, kad neatitikimai ES teisei dar nepašalinti. EK dėl tų pačių priežasčių taip pat kreipėsi į Bulgariją, Vengriją, Latviją ir Slovakiją.

ŠEŠĖLIUI VERSLE NĖRA VIETOS

Gegužės 25 d. Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė susitikime su skaidraus verslo sambūrio „Baltoji banga“ nariais paskelbė vajeaus „Šioje šalyje nėra vietos šešėliui“ pradžią. Vajeaus tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į šešėlinės ekonomikos mastą ir žalą valstybei bei kiekvienam gyventojui. Prieš 9 metus prasidėjęs sambūris „Baltoji banga“ vienija 57 įmones, kurios įsipareigojusios skaidriai dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, laikytis įstatymų, sąžiningai mokėti mokesčius valstybei ir algas darbuotojams. „Baltoji banga“ nariai taip pat prisijungė prie prezidentės paskelbtos valstybinės kampanijos „Už saugią Lietuvą“, kurios tikslas spręsti

skaudžiausias socialines problemas – skatinti vaikų globą šeimose ir įvaikinimą, mažinti smurtą ir patyčias, mažinti priklausomybes, savižudybių mastą ir stengtis užkirsti kelią nelaimėms. Gegužės 23-29 d. d įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose vyko renginiai, skirti kovai su šešėline ekonomika. Ministeris pirmininkas Algirdas Butkevičius, dalyvaudamas konferencijoje *Šešėlinė ekonomika. Pokyčiai per dešimtmetį*, savo pasakyme pabrėžė, kad vien praėjusiais metais Lietuvos šešėlinės ekonomikos dalis nuo BVP sumažėjo 1.3 procentinio punkto, o pavertus pinigais – tai beveik pusę bilijono (480,9 mln.) eurų.

DIDINAMI ATLYGINIMAI

Nuo š.m liepos 1-osios gydytojų ir slaugytojų atlyginimai atitinkamai bus didinami 100 ir 50 eurų. Atlyginimai bus didinami skiriant apie 30 mln. eurų iš Privalomojo sveikatos draudimo atsargos fondo. Sveikatos ministeris J. Požela ir premjeras pripažino, kad nors sveikatos įstaigos kai kuriems medikams

algas kėlė iš savo turimų atsargų rezervų, atlyginimai gydytojams ir slaugytojams iš esmės nebuvo didinami nuo 2008-ųjų, kuomet per krizę jie buvo sumažinti. Vyriausybės duomenimis, 2015 metų gruodį gydytojų vidutinis atlyginimas siekė 1061 eurą, slaugytojų – 735 eurus.

LIETUVA ATIDARĖ KETURIS NAUJUS VIZŲ CENTRUS GUDIJOJE

Gudijoje šį pavasarį veiklą pradėjo keturi nauji Lietuvos vizų centrai. Mogiliove, Lydoje, Pinske ir Baranovičiuose bendradarbiaujant su išorės paslaugų teikėju „VF Services“, atidaryti vizų centrai sudarys palankesnes sąlygas Gudijos gyventojams pateikti prašymus Šengeno vizai gauti.

Lietuva linkusi ir toliau bendradarbiauti, skatinant turizmą

iš Gudijos, stiprinant asmenų ir bendruomenių ryšius, palengvinant Europos sąjungos ir Gudijos vizų gavimo tvarką. Gudijoje išduodamų daugkartinių vizų skaičius kasmet didėja: 2015 m. 67% išduodamų vizų buvo daugkartinės, iš jų 6% galiojo 2 metus ir ilgiau. Gudijoje jau anksčiau buvo atidaryti vizų centrai Minske, Gomelyje, Gardine ir Breste.

Pagal Lietuvos spaudą parengė **S. Katkauskaitė**

“Diena atrištom akim” (J. Marcinkevičius)

Atkelta iš 1-o psl.

Taip ryškėjo neformalus vadovai, vėliau tapę Sąjūdžio kūrėjais ir veikėjais. Vilniuje ėmė veikti ir daugelis intelektualų pokalbių klubų. 1987 m. gegužės mėnesį Česlovo Kudabos ir kitų pastangomis buvo įkurta organizacija, pavadinta “Lietuvos kultūros fondu”. Jo tiesioginis uždavinys buvo kultūros paveldo puoselėjimas, tyrimai, lėšų kultūros paminklams restauruoti rinkimas.

Neoficialūs organizacijos tikslai buvo daug platesni, bet šiai organizacijai nebuvo lemta tapti plačia visuomenine organizacija dėl valdžios suvaržymų. Neleista steigti fondo teritorinių skyrių provincijoje, fondo veikla buvo atidžiai sekama ir kontroliuojama.

1988 metų pavasarį jaunieji mokslininkai kreipėsi į Mokslų akademijos prezidiumo vyriausiąjį mokslinį sekretorių akad. E. Vilką, prašydami leisti Mokslų akademijos didžiojoje salėje birželio 3 d. surengti svarstymus dėl tuomet rengiamų LTSR Konstitucijos pataisų, aptarti kitų visuomenei svarbių temų. Akademikas, nors ir nenoriai, jaunųjų mokslininkų prašymui neprieštaravo. Jie ėmėsi organizuoti, kad į tokį renginį ateitų daugiau pažangiai mąstančių ir veikiančių žmonių.

Būtent tikrąją judėjimo pradžią ir tapo Sąjūdžio Inicijatyvinės grupės susikūrimas 1988 m. birželio 3 d. Tą penktadienio vakarą Mokslų akademijos Didžiojoje salėje buvo numatytas pokalbis apie LTSR socialinę bei ekonominę plėtotę. Į jį susirinko apie 500 žmonių – pilnutėlė salė. Susirinkimui pirmininkavo akademikas E. Vilkas. Vos prasidėjęs pokalbis apie ekonomiką pradėjo krypti politine linkme. Kalbėtojų netrūko, vieni jų bandė nagrinėti 1941 m. Lietuvos padėtį, kiti teikė pasiūlymus Lietuvos vyriausybei ir Aukščiausiąjai Tarybai. Nuo didžiulio skaičiaus žmonių, norinčių pasisakyti, pirmininkaujantis pradėjo nebesuvaldyti salės ir pasiūlė visiems skirstytis, tačiau susirinkusieji akademiko siūlymo nepaklausė. Tada iniciatyvą į savo rankas perėmė jaunimas, jie susirinkusius kvietė atsikratyti baimės. Jaunas mokslininkas fizikas Z. Vaišvila pasiūlė susirinkusiems įsteigti visuomeninę organizaciją konstitucinėms teisėms ginti. A. Medalinskas pradėjo registruoti siūlomus kandidatus. Į iniciatyvinę grupę susirinkusieji siūlė žinomus mokslininkus, rašytojus ir menininkus, kūrybinių organizacijų atstovus ir vadovus, jau veikiančių judėjimų organizatorius, kitus aktyvius, jau pasižymėjusius savo veikla ir pažiūromis žmones. Po svarstymų buvo išrinkti šie 35 Inicijatyvinės grupės nariai: R. Adomaitis, J. Bulavas, V. Bubnys, A. Buračas, A. Čekuolis, V. Čepaitis, V. Daunoras, S. Geda, B. Genzelis, A. Juozaitis, J. Juzeliūnas, A. Kaušpėdas, Č. Kudaba, B. Kuzmickas, V. Landsbergis, B. Leonavičius, M. Lukšienė, A. Maldonis, Just. Marcinkevičius, A. Medalinskas, J. Minkevičius, A. Nasvytis, R. Ozolas, R. Pakalnis, S. Pečiulis, V. Petkevičius, K. Prunskienė, V. Radžvilas, R. Rajeckas, A. Skučas, G. Songaila, A. Šaltenis, V. Tomkus, Z. Vaišvila ir A. Žebriūnas. Naujai sudarytos Inicijatyvinės grupės nariai iš karto susirinko pasitarti į mažesnę salę. Nutarta bent kartą per savaitę rengti pasitarimus. Siekiant kuo didesnės demokrati-

Pirmoji Sąjūdžio vasara 1988-aisiais – didžioji Lietuvos gyventojų sueiga Vingio parke (ntrs. iš centrinio archyvo)

jos, kad atsakomybė už Sąjūdžio veiklą nebūtų užkrauta ant kieno nors vieno pečių ir apsisaugoti poveikio per vieną asmenį, nutarta jokio grupės pirmininko nerinkti. Taip 1988 m. birželio 3-ąją pradėjo pildytis daugelio Lietuvos žmonių, bendraminčių grupių siekiai ir pastangos. Nors Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinę grupę rinko beveik tik vilniečiai, jos autoritetą pripažino visa Lietuva. Sąjūdžio rėmimo grupės pradėjo kurtis ne tik Vilniaus, bet ir kitų miestų darbo kolektyvuose, švietimo, mokslo ir kultūros įstaigose. Miestuose ir miesteliuose prasidėjo sueigos, į kurias buvo kviečiami respublikinės iniciatyvinės grupės nariai. Informacija apie Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės įkūrimą pasirodė spaudoje. Vilniuje birželio 7 d. „Talkos“ klube (niekas daugiau nedrįso įsileisti) įvyko pirmasis Sąjūdžio iniciatyvinės grupės posėdis. Jame apibrėžti bendrieji veiklos principai, numatyta veikla, sudaryta komisija LPS laikinajai programai parengti. Grupės nariai pasiskirstė veiklos sritimis, buvo tariamasi apie Sąjūdžio rėmimo grupių konferencijos sušaukimą. Birželio 13 d. pasirodė dauginimo aparatu platintas nelegalus leidinys *Sąjūdžio žinios*. Leidinys, platintas per Sąjūdžio grupes, buvo labai populiarus. Jame buvo išdėstytos pagrindinės Sąjūdžio idėjos ir siekiai, kurie tapo suprantami eiliniam žmogui, atitiko jų lūkesčius. Prasidėjo nesubdomas žygis laisvės atgavimo link. Tuometinė LKP vadovybė nesuprato, kas vyksta. O kai kas ėmėsi „spręsti“ problemas draudimu, manydami, kad taip galima viską grąžinti į ankstesnę padėtį. Tačiau laisvės džinas iš butelio jau buvo paleistas, vyko didesnės ir mažesnės gyventojų sueigos. Birželio 14 dieną viešai paminėta Lietuvos trėmimų į Sibirą diena, pirmą kartą buvo iškelta Lietuvos trispalvė vėliava. Netrukus liepos 19-ąją Vilniaus Vingio parke įvyko didžioji Lietuvos sueiga. Inicijatyvinės grupės nariai kalbėjo apie Sąjūdžio tikslus ir veiklos būdus, apie valdžios biurokratizmą, žmonių beteisiškumą, apie tai, kas labiausiai rūpėjo čia susirinkusiai šimtatūkstantinei miniai ir visai Lie-

Trijų kryžių atšventinimo iškilmė Vilniuje

Sąjūdžio sueiga Vingio parke, Vilniuje, 1988 m.

tuvai. Ši sueiga parodė, kad niekaip negalima ignoruoti Sąjūdžio, už kurio nugaros jau buvo tūkstantinės minios. Visi suprato, jog įvyko lūžis ir Lietuvos nepriklausomybė – tik laiko klausimas. Viešai skelbiamos Lietuvos tautiškumo ir savarankiškumo idėjos, tautiniai simboliai vilniečiams jau tapo įprastu vaizdu. O kiti Lietuvos kraštai dar laukė pabudimo. “Žemynos” ekologijos klubas liepos 20 d. pradėjo masinį dviratininkų žygį per Lietuvą, siekdamas atkreipti visuomenės dėmesį į ekologijos problemas, aiškinti Sąjūdžio prasmę

ir tikslus. Dviratininkai važiavo iškėlę lietuviškas trispalves, pasipuošę tautiniais simboliais. Miestuose ir miesteliuose, per kuriuos jie keliavo, organizavo susirinkimus, juose dalyvavo ir Sąjūdžio respublikinės iniciatyvinės grupės nariai. A. Kaušpėdo architektų grupės “Antis” roko maršai per Lietuvą skelbė permainų pradžią, skatino jaunimą veiklai. Lietuva prabudo laisvėjimo žygiui, ir jau niekas jos negalėjo sustabdyti.

Parengta pagal tinklalapį Sajudis.lt.

Medžiotojai ir brakonieriai

Algimantas ZOLUBAS

Medžioklė yra tikslingas laukinių žvėrių, paukščių ir kai kurių stambiųjų roplių sekimas, tykojimas, persekiojimas, šaudymas arba gaudymas. Tai gali būti verslas, pramoga ar apsirūpinimo maistu būdas. Teisėta medžioklė, kai medžiojama laikantis tam tikrų taisyklių, patvirtintų valstybės ar senosiose kultūrose bendruomenės papročių. Brakonieravimas, kai medžiojama nesilaikant galiojančių įstatymu patvirtintų aktų – medžiojant draudžiamu metu, neleidžiamas medžioti rūšis, viršijant leistą sumedžioti limitą. Yra ir kita, perkeltinė žodžio *medžioklė* reikšmė, kai medžiojami ne laukinės gyvūnijos atstovai, o gyvi ar net mirę žmonės. Tokią medžioklę regime įvairiose šalyse, o greta jos – ir *brakonieravimą*.

Nusikaltėlių paieška, sekimas, areštas, nuteisimas, siekiant įgyvendinti teisingumą yra patvirtinti valstybės įstatymais, poįstatymiais aktais. Įvairūs kitokie nusikaltėlių persekiojimai, nubaudimai prilyginti neteisėtai medžioklei – brakonieravimui. Deja, ypač pastaruoju metu, vyksta nuožmiausias jau pasitraukusių iš gyvųjų tarpo, todėl apsiginti nebegalinčių, Lietuvos neva žydšaudžių *brakonieravimas*. Žiniasklaidoje paskleista daugybė informacijos, kuri priskiria pasipriešinimo okupacijoms dalyviams žydšaudystę. Tokiam brakonieravimui mūsų Valstybė, deja, leidžia vežėti.

Kodėl yra puolami konkretūs žmonės? Todėl, kad mes šiandien ir praeityje turime tam tikrus pavyzdžius, vertus jais sekti. Ir, jeigu yra įrodoma, kad mums svarbūs didvyriai – ne didvyriai, žydšaudžiai ar dar kokie nors, tai tada iš tikrųjų žmogų apima toks jausmas, kad visa tos valstybės praeitis yra suteršta, jis pasijunta pakankamai silpnas. Šito žaidimo tikslas nėra nei žydai, nei žydšaudžiai. Tikslas yra – lietuvių tautos savigarbos menkinimas. Kodėl pasipriešinimo dalyvių tema tokia svarbi? Todėl, kad „gražiam“ 1940 metų įstojimui į Sovietų Sąjungą labiausiai trukdo Birželio sukilimas, dešimtmetį trukęs partizaninis karas, kuris rodė, kad tauta nesutiko, nenorėjo ten eiti, kad kovojo. Ir todėl reikia juos koku nors būdu apšmeižti, sumenkinti, nustumti, kad tas „įsiliejimas“ į Sovietų Sąjungą atrodytų tikroviškesnis.

Antai Belgijoje gyvenantis Lietuvos ir Izraelio pilietis Sergejus Kanovičius in-

terviu (*Veidas*, 2015-11-20), pavadintame *Reikia pa-prasčiausiai nustoti meluoti* (taip pat paskelbė 2015-11-25 portalas *Bernardinai.lt*), pats meluoja, 1941 m. Laikinosios vyriausybės vadovą Juozą Ambrazevičių-Brazaitį prilygindamas nacių bendradarbiams norvegui Vidkunui Kvislingui ir Filipui Petenui, nors žinoma, kad profesionalūs žydšaudžių medžiotojai kaltinimus J. Brazaičiui pripažino nepagrįstais. Tiek Lietuvoje, tiek JAV, kur Sukilimo byla buvo nagrinėjama su ypatingu dėmesiu, tas šešėlis Sukilimui ir Laikinosios vyriausybės vadovui Juozui Brazaičiui buvo išsklaidytas – JAV atstovų

jamas su žydų naikinimu. Gilinantis aiškėja, kad kunigas gelbėjo du žydų tautybės jaunuolius Abelį ir Chaimą, kuriuos, rizikuodamas gyvybe, slapstė 1941 m. Pasak J. Žvinio, „žmogaus širdis turi būti minkštesnė už priešo vokiečio įstatymą.“ Kun. J. Žvinys yra išgelbėjęs ir komunistus, ir sovietų aktyvistus, ne mažiau 7 asmenų, nuo mirties bausmės. Jo pastangų dėka šie buvo paleisti į laisvę.

Tikrųjų gyvų žydšaudžių brakonieriai neberanda, todėl ieško tarp garbingai gyvenusių ir garbingoj kovoj žuvusiųjų, net tarp mirusiųjų žydų gelbėtojų, o tokią medžioklės formą jau ir brakonieravimu

Šiemet gegužės 5, minint Holokausto aukų atminimo dieną (*Yom Ha-Shoah*), Izraelio ambasadorius Lietuvoje Amir Maimon (pirmasis iš deš.) „Jad Vashem“ Pasaulio Tautų teisuolių apdovanojimus įteikė dar septynioms žydų gelbėtojų šeimoms

rūmų Teisės komiteto Imigracijos pakomisės pirmininkas žydų tautybės Jashua Eilberg 1975 metų sausio 13 d., nesant antižydiškos ar pronacinės veiklos įrodymų, oficialiai kreipėsi raštu į JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybos pirmininką Algimantą Gečį, pranešdamas, kad kaltinimai J. Brazaičiui ir J. Šlepečiui yra nepagrįsti ir patikino, kad šis dokumentas padės sumažinti tas įtampas ir nusivylimus, kuriuos tie du vyrai ir jų draugai turėjo patirti. Piliečiui S. Kanovičiui turėtų būti žinoma ir tai, kad Birželio sukilimo diena yra Lietuvoje įtraukta į minėtinų dienų sąrašą, iškilmingai minima, tačiau skatindamas kitus nustoti meluoti, pats meluoja.

Tariamų žydšaudžių brakonieriai nesibodi viešai skleisti akivaizdžias nesąmones, o tokios rūšies informaciją su pasigardžiovimu atkartoja mūsų Rytų kaimynė.

Antai rusakalbis portalas paskelbė tekstą, teigiantį, kad baigęs terminą prezidentas Valdas Adamkus yra antisemitas ir gali slėpti savo dalyvavimą žydų naikinime. Kad masinių žudynių Lietuvoje metu 1941 m. prezidentui buvo tik keturiolika metų, kas gi atkreips dėmesį, o paskalų šešėlis nusidrieks...

Kunigas Jonas Žvinys sie-

įvardinti – per švelnu.

Daugiau nei keista, kad brakonieriauja ar prie jos prisideda užsienio arba iš ten grįžę užsienio lietuviai Darius Udrys, Saulius Sužiedėlis, Andrius Kulikauskas, Tomas Venclova bei kai kurie žinomi Lietuvos žurnalistai, tarsi jie nežinotų, kad žurnalistiniai tyrimai bei jų pagrindu kaltinimai, kol jų neįvertina atitinkamos valstybės institucijos, yra niekiniai, prilygsta nelegaliai medžioklei – brakonieravimui, žiniasklaidos taršai.

Ne tik S. Kanovičius ar R. Vanagaitė kurpia lietuvių žydšaudystę kaltinančius rašinius, bet ir kiti „mūsiškiai“ savo publikacijomis iš tikrųjų provokuoja antisemitizmą, ką regime publikacijų komentaruose, kuriomis tie autoriai minta naujiems išpuoliams. Štai Marius Ivaškevičius, kuris niekino partizanus savo romane *Žali*, rašinyje *Žydai. Lietuvos praeiksmas* (DELFI, 2016-05-18) ragina molėtiškius dalyvauti Izraelio piliečio rengiamose eitynėse. Iš rašinio neigiamų komentarų matyti, kad juos provokuoja paties autoriaus asmuo, tačiau ir antisemitinių čia netrūksta. O jei nesijungs molėtiškiai prie eitynių, autoriui bus vėl proga išvanoti niekuo dėtus piliečius, vėl bus komentarų erzelynė.

Nukelta į 7-ą psl.

Kanados įvykių apžvalga

J. TRUDEAU JAPONIJOJE

Gegužės 26-27 d.d Kanados premjeras Justin Trudeau dalyvavo Japonijoje galingiausių pasaulio valstybių septyneto vadovų (G-7) susitikime. Ten buvo aptariami svarbiausi geopolitiniai klausimai: pasaulio ekonomika, kova su terorizmu, saugumas ir padėtis Vidurio Rytuose bei Ukrainoje. Susitikimo dalyviai nutarė skatinti visas pasaulio valstybes bendram veikimui prieš žmogaus įtaką klimato kaitai; užkirsti kelią pasaulinių epidemijų plitimui, kaip Ebola viruso Vakarų Afrikoje, Zika Brazilijoje plitimui; gerinti visapusišką sveikatos apsaugą, siekti didesnio moterų įnašo švietimo, mokslo ir technologijų srityse. Buvo pritarta nuostatai nesiūlyti išpirkų žmonių pagrobėjams, pritarta būsimos konferencijos *Global Fund* Montrealyje tikslui – sutelkti lėšų Aids, malia-

rijai ir tuberkuliozei gydyti. Justin Trudeau prieš septyneto vadovų pasitarimą susitiko su Japonijos ministru pirmininku ir imperatoriškąja šeima. Tai pirmasis naujojo Kanados vyriausybės vadovo dvišalis susitikimas. Jo metu J. Trudeau norėjo užsitikrinti Japonijos paramą Kanadai, siekiant naudingos partnerystės Trans Pacific-12 valstybių ekonominiame sambūryje, taip pat pagerinti prekybą su Japonija. Dar ne taip seniai Japonija pagal prekybos apimtį su mūsų valstybe buvo antroje vietoje, šiuo metu – penktoje. J. Trudeau net tris kartus susitiko su Japonijos automobilių pramonės atstovais, skatindamas tolesnes japonų investicijas į Kanados automobilių pramonę ir norėdamas išsaugoti jau esančias Kanadoje įmones.

KONSERVATORIŲ SUVAŽIAVIMAS VANKUVERYJE

Pirmą kartą per dešimtį metų pažangieji konservatoriai (Progressive Conservative Party of Canada) susirinko, nebūdami valdančiąja partija. Vankuverio konferencijų centre gegužės 27 d. beveik 3,000 dalyvių svarstė 60 politinių pasiūlymų ir dvi dešimtis savo įstatų konstitucinių pataisų. Otavos MP Scott Reid siūlė konstitucinį pakeitimą, kuris leistų laikinajai konservatorių partijos pirmininkei Rona Ambrose dalyvauti partijos vadovo rinkimuose, tačiau jo pasiūlymas

buvo atmestas. Balsuojant daugumos valia buvo nutarta daugiau nebekovoti dėl šios partijos siūlomo šeimos apibrėžimo ir patvirtintas 31 politinis sprendimas. Susirinkusiesiems kalbėjo buvęs partijos pirmininkas Stephen Harper, kuris po pralaimėtų rinkimų atsistatydino iš šių pareigų. Šiuo metu jis dar yra parlamento narys, tačiau nuo politinės veiklos žada pereiti į privatų verslą. Nutarta, kad naujo partijos pirmininko rinkimai vyks 2017 metų gegužės 27 dieną.

HUNTER TOOTOO – NEBE MINISTERIS

Premjeras Justin Trudeau neteko žuvininkystės, vandenynų ir Kanados pakrančių apsaugos ministerio Hunter Tootoo, kurio seneliai, beje, yra Lietuvos žydai, gyvenę Montrealyje, ir inuitai iš Nunavut. Jo atsisa-

kymas tęsti darbą buvo staigmena visai liberalų vyriausybei. Savanorišką pasitraukimą iš valdžios jis paaiškino kaip būtinybę gydytis nuo neigiamų priklausomybių.

FORT MCMURRAY

Gaisrų šiaurės Albertoje išstumi iš savo namų gyventojai grįžta į juos. Sugrįžtantiems primenama su savimi turėti maisto, vandens ir vartojamų vaistų dviems savaitėms. Dabar bandoma kuo greičiau atidaryti maisto parduotuves ir bankus, o ligoninė, oro uostas pradės dirbti vėliau. Lethbridge universiteto (Australija) profesorė Judith Kulig teigia, kad gaisro psichologinis poveikis gali išryškėti netgi po kelerių metų. Ji siūlo stebėti žmonių jausminę

būklę ir padėti jiems, kai tik pastebimi kokie nors sunkumai, ypatingai atkreipiant dėmesį į vaikus ir jaunimą.

Fort McMurray gaisrai tebėra nesuvaldomi. Išdegė daugiau kaip 580,000 ha, iš kurių 9,000 yra jau Saskatchewan pusėje. Su ugnimi kovoja 2,360 ugniagesių (beveik 200 atvykę iš JAV, 300 – iš Pietų Afrikos respublikos). Raudonasis Kryžius surinko pagalbos fondai daugiau kaip \$104 mln.

GENETIŠKAI PAKEISTA LAŠIŠA

Kanados maisto parduotuvėse bus pardavinėjama per trumpą laiką užauginta genetiškai pakeista lašiša. *Health Canada* ir *Canadian Food Inspection* paskelbė patikrinusios

mokslininkų išvadas apie AquAdvantage lašišą (tai genetiškai pakeista Atlanto lašiša), ir patvirtino, kad šią žuvį, užaugintą žuvininkystės ūkiuose, valgyti yra saugu.

Pagal Kanados spaudą parengė R. Žemaitytė-De Iuliis

ARGENTINA

Argentinijos imigrantų šventėje dalyvauja ir lietuvaitė (ketvirta iš k.)

Jonas Ignas (Juan Ignacio Fourment) Kalvelis, buvęs Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos atstovas Pietų Amerikoje, dalyvaus Argentinijos politikos gyvenime. Beriso miesto savivaldybės mero dr. Jorge Nedela siūlymu jis išrinktas Beriso miesto savivaldybės užsienio bendruomenių departamentu koordinatoriumi. Pareigų perdavimo ceremonija vyko gegužės 26 dieną Beriso kultūros rūmuose. Joje dalyvavo atstovai iš visų užsienio bendruomenių. Sveikinimo raštus atsiuntė Lietuvos premjeras Algirdas Butkevičius, PLB pirmininkė Dalia Henke, PLB Sielovados ir Pietų Amerikos lietuvių reikalų komisijos pirmininkas prelatas Edmundas Putrimas ir kiti.

Šių pareigų tikslas – skatinti, koordinuoti, padėti ir paremti visas užsienio bendruomenes, gyvenančias Berise, dirbti su jaunimu, organizuoti ansamblių koncertus ir kitas veiklas.

Štai ką Jonas Ignas Kalvelis pasakoja apie Beriso miestą, jame veikiančią lietuvių bendruomenę ir kasmetinę „Imigrantų šventę“:

„Berisas – miestas Argentinoje (Pietų Amerika), Buenos Airių provincijoje, įsteigtas

1871 metais ir pavadintas Juan Berisso garbei. Tai administracinis centras, turintis 95,000 gyventojų. Jis išsidėstęs 67 km į pietryčius nuo Argentinijos sostinės Buenos Airių ir

Berise veikia didelė lietuvių bendruomenė. Iki I-ojo Pasaulinio karo čia buvo viena didžiausių Argentinijos lietuvių kolonijų, į kurią atvyko apie

Argentinijos Lietuvių bendruomenės renginyje J.I. Kalvelis (antras iš k.)

priklauso La Platos miestui, kuris yra kelių miestų telkinio centras (Gran La Plata).“

Kiekvienais metais rugsėjo ir spalio mėnesių savaitgaliais Beriso mieste vyksta imigrantų šventė. Į šventę susirenka daugiau nei 90,000 žmonių iš visos Argentinijos. Paskutinės šventės metu lietuvių draugija „Nemunas“ surengė didelę parodą, kurioje pristatė Lietuvos kultūrą, tradicijas ir patiekalus.

3,000 lietuvių. Beriso miestas yra oficialiai pripažintas ir paskelbtas Buenos Airių provincijos imigrantų sostine. Lietuvių draugija „Nemunas“ yra Imigrantų sąjungos organizacijos narė ir nuo 1977-ųjų kiekvienais metais rengia imigrantų šventę. Kaip jau minėta, dabar šią organizaciją sudaro dvidešimt imigrantų bendruomenių. Inf.

Lietuvių telkiniuose

HAMILTON, ON

“Gintariniai aidai” Hamiltone

Kiekvieną sekmadienį iš Hamiltono McMaster universiteto girdima vienintelė lietuviška radijo laida “Gintariniai aidai” Kanadoje transliuojama 93.3 FM ir internetu <http://cfmu.msumcmaster.ca/> 1 v.p.p. (Eastern Time) arba 1700-1800 GMT.

Eduardas Stungevičius, McMaster (Hamilton) universiteto studentas, įsteigė lietuvišką radijo laidą “Gintariniai aidai” 1978 sausio 13 d. ir vadovavo jai 5 metus. Baigęs mokslus iš Hamiltono išvyko, radijo laidoje dirbo ir vis keitėsi kiti studentai. Kad lietuviška radijo laida išliktų gyva, vėliau laidas rengti pradėjau aš, vis atradama naujų pagalbininkų, radijo darbo mėgėjų.

Šiuo metu ten, be manęs, dirba Amalija Gedrienė su pagalbininkėmis (aukų rinkimui radijo laidai metu) Aldona Stanaitienė, Aldona Pietroantonio.

Radijo vadovybė ir aukų rinkimų programų direktorius James Tenant siunčia nuoširdžią padėką visiems, parėmusiems šią studentų savanorių (volunteers) vadovaujamą radijo stotį, kurios dėka sekmadieniais galima pasiklausyti muzikos ir dainų, išgirsti žinias 12 kalbų.

Liuda Stungevičienė, Hamiltono lietuvių radijo programos vedėja

Hamiltono lietuviškos radijo laidos „Gintariniai aidai“ rengėja ir talkininkės (iš k.) Liuda Stungevičienė, Aldona Stanaitienė, Aldona Pietroantonio, Amalija Gedrienė, dirbančios čia nuo 1985 m.

AUKA

A.a. Danutės Šablinskienės atminimui Žibutė ir Vaidotas Vaičiūnai Tėviškės žiburiams aukoją \$50.

LONDON, ON

• Londono apylinkėje mirė a.a. Algimantas Barkauskas, 89 m. amžiaus. Jis bus pašarvotas birželio 8, trečiadienį, Westview Funeral Chapel, 709 Wonderland Rd. N. Londone. Lankymas tą dieną 2-4 v.p.p. ir 7-9 v.v. Jis bus laidojamas birželio 9, ketvirtadienį, 11 v.r. Londone, Šv. Petro kapinėse, šalia ten anksčiau palaidotos jo žmonos Anelės. Nuoširdi užuojauta jo vaikams Laimai, Arvydui, Edmundui, Jonui ir Vidai.

• Skatiname mūsų Londono lietuvių šiais metais dar daugiau dalyvauti metinėje lietuvių šventkelionėje į Midlando šventovę rugpjūčio 28, sekmadienį. Ten galėsime iškilmingai įžengti pro šventąsias Gailestingumo metų duris ir pasimelsti Lietuvos kankiniams, kurių garbei šalia šventovės stovi mūsų lietuviškasis kryžius.

• Sekmadienių ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

Birželio 12, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Ligiją, Leoną Švedus ir Baršauskų šeimos mirusius.

KVIETIMAS Į JONINES

Londono lietuvių bendruomenės valdyba maloniai kviečia visus dalyvauti jaunimo ruošiamoje Joninių šventėje, kuri įvyks birželio 25, šeštadienį, Petro Laisvio Sergaučio sodyboje (660 Sunningdale Road. E., London, ON). Šventės pradžia 3 v. p. p. Bus šilti pietūs ir linksma muzika su Joninių programa. Gėrimais pasirūpina patys.

Bilieto kaina \$10, vaikams iki 12 m. – nemokamai. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po Mišių metu iki birželio mėn 19 d. pas Aldoną Valaškevičienę arba Marytę Naruševičienę. Už dalyvavimą šventėje bus galima susimokėti ir Joninių šventės pradžioje, apie dalyvavimą iš anksto pranešus Aldonai V. tel. 519-472-0073.

Rengėjai

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 110 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **18%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **9%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

VOKIETIJA

Kviečia Vasario 16-osios gimnazija

Pasaulio lietuvių mokykloje – Vasario 16-osios gimnazijoje (Vokietija, Lampertheim-Hiutenfeld) – gyvenimas verda: nuolat vyksta įvairūs renginiai, akcijos. Gimnazistai savo mokyklos vardą garsina dalyvaudami koncertuose, festivaliuose, konkursuose bei olimpiadose Lietuvoje ir Vokietijoje.

Šį pavasarį gimnazijoje vyko užsienio lietuvių bendrojo ugdymo įstaigų vadovų ir mokytojų sambūris. Paskutinį kartą tokio pobūdžio renginys vyko prieš 18 metų. Gausią delegaciją priėmė Bergštrasės apskritys viršininkas Kristijan Engelhart. Dvikalbystės temą nagrinėjo Štutgarto lituanistinės mokyklos „Traukinukas“ vadovė dr. Sandra Petraškaitė-Pabst, apie lietuvių DP stovyklose Vokietijoje pasakojo Lietuvos mokslo premijos laureatas dr. Vincas Bartusevičius, apie mokyklos vadovo įtaką mokytojo profesiniam statusui Lietuvos ir užsienio lituanistinėse mokyklose, mokytojo darbo iššūkius bei studentų praktiką kalbėjo KTU dr. Laima Abromaitienė. Užsienio lietuviškų bendrojo ugdymo mokyklų mokinių mainų galimybes pristatė Rygos lietuvių vidurinės mokyklos direktorės pavaduotoja ugdymui Daiva Isakienė, su Vasario 16-osios gimnazijos darbu supažindino šios mokymo įstaigos direktorė Janina Vaitkienė.

Gimnazijoje viešėjo mokyklos partnerės, Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos, merginų choras. Viešnagės metu choras dainavo Rennhofo pilies didžiojoje vyko keli koncertai Hiutenfeldo Jėzaus Širdies šventovėje bei Manheimo mieste. Prie šio projekto idėjos įgyvendinimo

prisidėjo ir buvusių Klaipėdos krašto gyventojų draugijos „Arbeitsgemeinschaft der Memellandkreise“ pirmininkas Uvė Jurgsties. Abiejų gimnazijų vadovai aptarė tolesnio bendradarbiavimo galimybes ir bendrų projektų idėjas.

Gimnazijos M. Valančiaus kuopos ateitininkai ir jų vadovė Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė, padedami studentų praktikantų, 31-ąjį kartą organizavo tradicinį „Talentų vakarą“.

Lietuvoje vykusiame V-ajame tarptautiniame vaikų ir jaunimo tautinės muzikos festivalyje *Tūto 2016* Vasario 16-osios gimnazijai atstovavo tautinių šokių kolektyvas. Festivalyje dalyvavo apie 200 dalyvių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Vokietijos.

7-9 kl. gimnazistės ir direktorės pavaduotoja Irena Sattler dalyvavo LR ambasadoje Berlyne vykusiame profesinio orientavimo renginyje „Girl’s Day“. Merginos turėjo išskirtinę galimybę pažvelgti į diplomatinės tarnybos užkuliusius bei savarankiškai atlikti keletą joms patikėtų užduočių.

Jau keletą metų iš eilės gimnazijos auklėtiniai lietuvių kalbos ir literatūros olimpiadoje Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų mokiniams laimi aukščiausias prizines vietas. Taip pat dalyvavo tarptautiniame meninio skaitymo konkurse *Mano sapnuose vaikai, Lietuva*, Vokietijos 46-ojo tarptautinio jaunimo piešinių konkurse.

Jeigu nori tapti Vasario 16-osios gimnazijos dalimi, prisijunk prie mūsų! Labai laukiame!

Birutė Augustanavičiūtė, Vasario 16-osios gimnazijos lietuvių k. mokytoja

Hiutenfeldo Jėzaus Širdies šventovėje š.m. gegužės 14-ąją vyko Sakramentų teikimo ir ateitininkų įžodžio šventė. Sakramentus suteikė Lietuvos Vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadais prelatas Edmundas Putrimas (Kanada). Dvasinei šventei gimnazistus paruošė kapelionas dr. Virginijus Grigutis ir studentas praktikantas Antanas Kadžiulis (pastarajam studentui stipendiją skyrė Lietuvos Religinės šalpos fondas tarpininkaujant prelatui E. Putrimui)

Medžiotojai ir brakonieriai

Atkelta iš 5-o psl.

Čia dera stabtelėti ir žvilgterti į paminėtą romaną *Žali*, kuris atskleidžia autoriaus galimai bolševikišką dvasią, atsispindinčią ir jo straipsnyje. Kaip peilis chirurgo ir žudiko rankose turi skirtingą paskirtį, taip ir plunksna tikro kūrėjo ir bolševikiškos dvasios rašeivos rankose turi – skirtingą.

Romano leidimui pritarė Rašytojų sąjunga, leidybą parėmė Lietuvos Kultūros ir sporto rėmimo fondas. Pagrindinė jo mintis – partizaninis karas, kad ir teisingas, buvo beprasmiškas, nes beviltiškas. Knyga mūsų „kultūros veikėjų“ iniciatyva buvo skubiai išversta į vokiečių kalbą ir pristatyta Frankfurto knygų mugėje. Ir nereikia stebėtis vis labiau plintančia nuomone, kad Rašytojų sąjungą yra okupavę *buvusieji* ar jų vaikai, kurie sprendžia, kokias knygas rašyti, kad gautum paramą, stipendiją.

Romane M. Ivaškevičius išniekino mirusiųosius partizaninio karo vadus ir jų bendražygius, be perstojo minėdamas pačių iškiliausių vadų pavardes. J. Žemaitis, J. Kasperavičius ir kiti partizanų vadai netrukdomi galėjo pasitraukti į Vakarus ir ten nugyventi ramų bei nerūpestingą sotaus buržua gyvenimą. Jie pasirinko Tėvynės gynėjų lemtį, suprasdami, kad tikimybė išgyventi

ir sulaukti laisvės labai menka. Todėl net ne kiekvienas cinikas drįstų tyčiotis iš tokių žmonių. Pravartu prisiminti, kad J. Žemaitis okupantų teisės jį teisti nepripažino. Teisme jis kalbėjo: „Visus veiksmus pagrindyje, kurio dalyviu aš buvau, nukreiptus prieš sovietų valdžią, aš laikau teisingais ir nelaikau nusikaltimais. (...) Kova, kurią aš vedžiau devynerius metus, turės savo rezultatus“. Pranašiški žodžiai! Neabejotina, kad romano autoriui visa tai buvo žinoma, bet jo korpinyje net užuominos apie tai nėra. Mąstydamas apie partizaninį karą, M. Ivaškevičius rašo: „Juos paprasčiausiai užvaldė įkyri idėja turėti savo valstybę“. Atgimimo metais Lietuvos Sąjūdį irgi buvo užvaldžiusi tokia pati „įkyri idėja“ - todėl ir turime savo valstybę. Labai panašu, kad romano autoriui tebekirba „idėja“ – „prie ruso buvo geriau“, ji veši ir paminėtose, panašius autorius globojančiose, institucijose.

Veši ir holokausto pramonė, tariama žydšaudžių medžioklė ir brakonieriaivimas, jai talkininkų savanorių netrūksta, nes šalia tos pramonės, žinoma, gaunama materialiai ar kitokia nauda.

O tuo metu Izraelyje sodinami lietuviams nauji Pasaulio Tautų teisuolių medžiai, jau per 890 Lietuvos piliečių apdovanoti Jad Vašem atminimo medaliais ir garbės raštais.

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekilnantiū nuošimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%
Uždaras su kintančiu nuošimčiu	2.75%
Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	3.50%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.35%

MŪSŲ ADRESAS 3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	Darbo laikas: Pirm., antr., treč. Ketvirt., penkt. Šeštadieniais Sekmadieniais
ANAPILYJE Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	Darbo laikas: Ketvirtadieniais Sekmadieniais

VASAROS DARBO LAIKAS

PAGRINDINIS
skyrius
ŠEŠTADIENIAIS UŽDARYTAS
nuo BIRŽELIO 18 d.
Prie nuolatinių darbo valandų sugrįžtame
RUGSĖJO 6 d.

MISSISSAUGOS
skyrius
UŽDARYTAS
BIRŽELIO 16 - RUGSĖJO 1 d.d.
skyrius vėl pradės darbą nuo
RUGSĖJO 8 d.

Waterside DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

9th Line DENTAL

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Sutton

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Lietuvos kultūros žinios

LIETUVIŠKOS MUZIKOS ŠVENTĖ

Festivalio *Skamba skamba kankliai* dalyviai po koncerto Daukanto aikštėje kartu su prezidente D. Grybauskaite, kuri yra šio renginio globėja

Gegužės 26-29d.d. Vilniuje vyko 43-asis liaudies muzikos festivalis *Skamba skamba kankliai*. Festivalio programoje ne tik jau žiūrovų pamėgti tradiciniai renginiai – Sutartinių vakaras, Vaikų folkloro diena, Pasidainavimų vakaras, naktišokiai, Kaimo giesmininkų valanda, sek-

madienio koncertai Vilniaus senamiesčio kiemuose ir kt. Kasmet atsiranda ir naujos tradicijos: tai grojimo tradiciniais instrumentais, dainavimo, giedojimo dirbtuvės, Nakties muzikos koncertų ciklas ir kt. *Skamba skamba kankliai* – seniausias lietuvių tautinės muzikos festivalis Lietuvoje.

VILNIAUS IR NIUJORKO ARCHYVAI VIENOJE ERDVĖJE

YIVO Vilniaus projektas – tai septynerių metų tarptautinis projektas, skirtas išsaugoti, suskaitmeninti ir specialiaame žiniatinklio portale virtualiai sujungti Niujorke ir Vilniuje esančius prieškarinius YIVO archyvus. Vilniaus projekto metu taip pat skaitmeniniu būdu bus atkurta Strašūno Vilniaus biblioteka – viena iš didžiausių prieškarinių bibliotekų Europoje. Projekto partneriai yra YIVO – žydų mokslinių tyrimų institutas, Lietuvos centrinis valstybės archyvas ir Lietuvos valstybinė Martyno Mažvydo biblioteka.

Visas projektas apima apie 10,000 retų arba išskirtinių leidinių ir maždaug 1,5 mln. dokumentų. Tai literatūros kūriniai, laiškai, atsiminimai, teatro skelbimai, nuotraukos, retos knygos, laikraščiai, politiniai traktatai, religiniai veikalai ir bendruomenių dokumentai. Kultūros ministerija šiam darbui 2017 m. planuoja skirti 30,000 eurų.

Žydų mokslinių tyrimų institutas buvo įsteigtas 1925 m. Vilniuje kaip pirmoji pasaulietinė Rytų Europos žydų studijų akademija, sie-

kiant aprašyti ir tyrinėti daugiau nei tūkstantį metų regione gyvujančią žydų civilizaciją bei rengti žydų mokslininkus. 1925-1939 m. YIVO Vilniuje sukaupė didžiausią pasaulyje biblioteką ir archyvą Rytų Europos žydų gyvenimo tema. Jų veikla Vilniuje nutrūko 1941 m., kai institutas buvo perkeltas į Niujorką (JAV). Dalis Vilniuje sukauptų archyvų ir bibliotekos išvežta į Vokietiją, vėliau perduota JAV; apie 60,000 knygų ir šimtai tūkstančių puslapių dokumentų išsaugoti Lietuvoje, o dalis archyvų pražuvo. Bibliotekininko Antano Ulpio rūpesčiu YIVO archyvai buvo paslėpti ir iki 1989 m. laikyti Vilniaus Šv. Jurgio šventovėje, sovietmečiu paverstoje Knygų rūmais. Dabar Lietuvoje išlikusi prieškarinio YIVO kolekcijos dalis, saugoma Lietuvos Centriniam valstybės archyve ir Lietuvos valstybinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje. YIVO Vilniaus projektas sukurs vieningą didžiausią skaitmeninę su Rytų Europos žydų civilizacija susijusią biblioteką, turinčią gausiausią medžiagą jidiš kalba rinkinį pasaulyje.

KNYGOS SĖKMĖ

Romanas *Mano vardas – Marytė* Lietuvoje pasirodė 2012 metais. Jį išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla. Kūrinio autorius – žinomas scenaristas, aktorius, režisierius, poetas, prozininkas Alvydas Šlepikas. Tai romanas apie vadinamuosius vilko vaikus. Po Antrojo pasaulinio karo Rytprūsių vokiečių siuntė vaikus anapus Nemuno, kur buvo duonos, ir vokiečiai ėjo į Lietuvą, dirbo pas ūkininkus, elgetavo, o sunčiai uždirbtą maistą nešė savo badaujančioms šeimoms. Lie-

tuvoje šis kūrinys tik pasirodęs sulaukė didžiulės sėkmės. Jis iškart įsiveržė į perkamiausių knygų dešimtukus, kuriuose tai pakildamas, tai nukrisdamas išbuvo kelerius metus. A. Šlepiko romanas išrinktas 2012-ųjų Metų knyga (suaugusiųjų kūryba). Už romaną autorius apdovanotas Jono Marcinkevičiaus premija bei Rašytojų sąjungos premija. Romanas jau pasirodė Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje ir Vokietijoje. Netrukus jį skaitys ir Olandijoje.

Pagal Lietuvos spaudą parengė R. Žemaitytė-De Iuliis

Šeimos puslapis

Kad vaikai nepamirštų lietuvių kalbos

Punske užaugusi Aldona ir jos vyras Viktoras, gimęs Kanadoje, namuose kalba tik lietuviškai, tad ir jų sūnus Simas, iki ketverių beveik negirdėjęs angliškai, puikiai moka tėvų kalbą.

Visada kūdikio girdima kalba yra jo tėvų kalba. Vaikų psichologai teigia, kad su vaiku, net kai jis, atrodo, nieko dar nesupranta, reikia kalbėti, pasakoti, vėliau, skaityti, sekėti pasakas. Kokias pasakas Jūs sekdavote Simui, kai jis buvo mažas? – klausiu Aldonos.

– Viktoras kartą papasakojo jam apie išgalvotą berniuką Antanuką, kuris gyvena Vilniuje ir oro balionu skrenda į Kanadą. Simui patiko, ir taip prasidėjo pasakų apie Antanuką ciklas. Jas kūrė ir kartu gyvenantys seneliai. Visos pasakos buvo skirtingos, bet Antanukas padėjo mažam vaikui susipažinti su Lietuva, buvo pavyzdys, kaip reikia elgtis, ką daryti vienu ar kitu atveju. Tėtė pasakodavo daugiau apie Antanuko nuotykius, o senelis, labai geras pasakorius, – daugiau iš savo patirties, apie mišką, ūkį, darbus. Simas ilgainiui

serijos "Diary of a Wimpy Kid" – "Nevykėlio dienoraštis".

Simas groja akordeonu. Kas ir kaip jį paskatino?

– Jam nuo mažens patiko akordeonas, gal kad jį daugiausia girdėdavo. Mūsų draugas juo grojo, mano dėdė, pusbrolis Punske. Jam labai patikdavo kapelų muzika. Po to pradėjo klausyti M. Mikutavičiaus, V. Kernagio ir kitos šiuolaikinės lietuviškos muzikos. Kartu su tėveliu žiūrėję *YouTube* koncertus ar pan. Kadangi per internetą matom lietuvišką televiziją, žiūrėdavom Lietuvos talentų šou, kai M. Levickis ten dalyvavo ir laimėjo. Mums atrodo, kad tai ir nulėmė, jog Simas pareiškė norą mokytis groti akordeonu. Tai likimo ironija, nes tėvelis vaikystėje pats

Viktoras, Aldona ir Simas Remesat Vilniuje

tarsi susigyveno su "Antanuku" ir stengdavosi daryti taip, kaip jis. Jeigu Simas nenorėjo anksti keltis, pasakojome, kad ir Antanukas nenori, bet vis tiek keliai. Jeigu atsiranda koks kitas sunkumas, vėl į pagalbą kviečiamės Antanuką. Ir mums, ir Simui tas neegzistuojantis berniukas labai padėjo. O kai ketverių sūnų pasiėmėme kelionėn į Lietuvą, jis sako: gal ir Antanuką ten sutiksiu...

Ar knygas Simui skaitydavote?

– Mes daug knygų išsaugojom iš savo vaikystės ir jas atsivežėm į Kanadą. Su jomis užaugo sesers vaikai, o vėliau ir Simas. Ypač brangi knyga mums visiems buvo "Meškiukas ir jo draugė Linda", kurią mano sesuo, būdama maža, gavo dovanų iš Lietuvos. Tai vertimas iš vokiečių kalbos. Ši knyga buvo viena mėgstamiausių mano sesers, mano ir mūsų vaikų. Taip pat Simui dažnai skaitydavom eiliuotą M. Vainilaičio pasaką "Ežio namas" ir ją visi įsimylėjom. Pusė pasakos išmokom atmintinai, ją deklamuodavo ir Simas, būdamas kokių 3 metų. B. Brazdžionio "Meškiukas Rudnosiukas" taip pat ne mažiau patikdavo.

Kiekvieną kartą, kai nuvykstame į Lietuvą, parsivežame lietuviškų knygų. Pirkom ne tik lietuvių autorių, tačiau ir į lietuvių kalbą išverstas populiarias Kanadoje knygas. Su Mike Pūkuotuku Simas susipažino anksčiau negu su Winnie the Pooh. Dabar Simas mielai skaito lietuviškai savo mėgstamas knygas iš

grojo akordeonu ir labai to nemėgo, suaugęs niekada jo nepaėmė į rankas, kol groti pradėjo jo sūnus.

Kaip galvojate, ar Simas jau gana gerai moka lietuvių kalbą ir jos neužmirš?

– Lietuvių kalbos jis jau nepraras. Net neįsivaizduoju, kad į mane kreiptųsi angliškai, – sako Aldona. – Augdamas gal kiek ir nutols: mokslai, draugai, pritrūks laiko lietuvybei. Jeigu įsisuks į nelietuvišką aplinką – gali visaip būti, bet ateities aš nematau juodai. Lietuva dabar nėra taip toli – tik norėk, ir pasieksi. Labiausiai bijau, kad jo domėjimasis neišnyktų. Kažkas turi kažkur patraukti. Mano vyrui buvo daug sunkiau augti lietuviu, bet jis rašo lietuviškai beveik be klaidų. Jis užaugo tarp lietuviškų laikraščių.

– Jaučiu širdy, kad taip turi būti: mano sūnus turi kalbėti lietuviškai. Vaikui dvikalbystė – į naudą. Čikagoje, laukiant eilėje viešbutyje, išgirdo kalbant lietuviškai ir sukluso: įdomu, atpažįstama... Jam buvo taip nuostabu, kad Lietuvoje visi kalba lietuviškai. Vaziuojame Vilniuje troleibusu ir girdime: "Kita – Gedimino stotelė". Simui tai buvo labai gražu. Stengiamės jį auginti lietuviškoje terpėje, bet taip, kad jam būtų smagu. Mums labai padeda dalyvavimai visur, kur yra lietuvių. Jis žiūri Lietuvos televiziją. Simui sakome: "Kas bus, jeigu tu pamirši lietuvių kalbą? Mūsų taip mažai..." Jis pagalvoja ir sutinka.

Nukelta į 9-ą psl.

Kad vaikai nepamirštų lietuvių kalbos

Atkelta iš 8-o psl.

Kol vesime už rankos, nemanau, kad bus kokių sunkumų dėl kalbos. Kol kas yra, kaip norime. O jeigu vėliau bus – reikės kažką sugalvoti. Tik ne griežtumu... Svarbiausia – per daug nebarti, – sako Viktoras.

– Nežinau, ar yra receptas, kaip išsaugoti lietuviybę šeimoje, – svarsto Aldona, – bet žinau viena: kol maži vaikai, visas priklauso nuo mūsų pačių. Jei kalbėsime namuose lietuviškai, jei skaitysime knygas, jei dalyvausime lietuviškoje veikloje: mokykla, šokių ansambliai, chorai, skautai, dainų ir šokių šventės, stovyklos,... jei vešimės vaikus į Lietuvą, tai šioks toks pagrindas bus. O toliau jau visas priklausys nuo kitų aplinkybių. Reikia tik tikėtis, kad lietuviybė jam išliks svarbi, kad nenusigręš nuo lietuvių draugų.

Jūs abu užaugote ne Lietuvoje. Kokia buvo Jūsų pirma pažintis su senelių šalimi?

– Man Lietuva buvo mistika. Žinojau, kad yra kažkur toli. Kai buvau maždaug 15-os metų, *Tėviškės žiburiuose* spausdino adresus Lietuvoje gyvenančių tokių pat paauglių, kurie nori susirašinėti. Parašiau vienam, Nerimantui, ir iki šiol bendraujame, jis net mūsų vestuvėse buvo. Sužinojau apie V. Kernagį, labai patiko jo dainos. Dar paauglys, jam parašiau, prašydamas natų. Atsiuntė... Kai apie 1985-uosius per televiziją žiūrėjau laidą apie roko muziką Baltijos šalyse, paminėjo *Lituaniką*. Man rodos, dainavo A. Mamontovas. "Rokas gyvuoja ir Lietuvoje", pagalvojau.

Man labai gražūs buvo maži žodžiai, kaip duona, duonutė, duonelė; gėlė, gėlytė, gėlelė, saulė, saulužė, saulytė. Angliškai tik būtų: *bread, flower, sun*. Lietuvių kalba tokia turtinga, – sako Viktoras.

– Punkskas yra netoli Lietuvos, bet vaikas ten buvau tik vieną kartą, pas gimines – tuojau už sienos. Man Lietuva taip pat buvo mistika. Rašydavomės laiškus su giminių vaikais, tai jie prašydavo kramtomosios gumos popieriukų, o aš – straipsnių iš laikraščių apie krepšinį. Mama visą laiką taisydavo mūsų lietuvių kalbą. Sakydavo, kad jai ausys leipsta, jeigu kalbame lenkiškai, – pasakoja Aldona.

Simas auga ir sportininkas. Jis, pradėjęs "Anapilio" sporto klube, dabar krepšinį žaidžia Mississaugos lygoje, vadinasi, jam sekasi gerai. Ar jis dar nekalba, kokioje

Simas Remesat pirmas iš dešinės

komandoje užaugęs norėtų žaisti?

– Simas iš mamos perėmė meilę krepšiniui, jie abu yra dideli Lietuvos rinktinės gerbėjai, todėl nenuostabu, kad užaugo stebėdamas visus svarbesnius rinktinės pasirodymus. 2011 m. su juo buvome Lietuvoje, kai ten vyko Europos krepšinio čempionatas ir vienas varžybas stebėjome stadione. Kažkada, kai rinktinėje žaidė jo bendravardis krepšininkas, jam sakom: "Simai, gal ir tu būsi Simas Jasaitis?" O jis: "Ne, aš būsiu Simas Remezaitis ir žaisiu Lietuvos rinktinėje", – sako Viktoras.

Remezaitis?

– Mano senelio pavardę Vokietijoje pakeitė į Remesat, – paaiškina Viktoras. – Mano tėtė iš Kudirkos Naumiesčio, mama – iš Klaipėdos.

Ką patartumėte lietuviams, kurie, atvykę iš Lietuvos, stengiasi kalbėti su vaikais angliškai, kad jie greičiau "įsigyventų" į Kanadą?

– Vaikas vis tiek išmoks angliškai, o lietuviškai pamirš, jeigu tos kalbos negirdės. Ir dar patarčiau nemaišyti angliškų žodžių su lietuviškais, – pataria Viktoras.

Ačiū už pokalbį ir už tai, kad abu, užaugę ne Lietuvoje, branginate mūsų kalbą. Linkiu, kad ir Jūsų vaikams lietuvių kalba taip pat būtų vertybė.

Puslapį parengė R. Žemaitytė-De Iuliis

Kviečiame pokalbiui

Su arčiau gyvenančiais susitiksime, kalbėsime, o iš toliau įsikūrusiųjų lauksime laiškų el. pašto adresu: rimaztz@gmail.com

Baltistikos konferencija Berlyne

Lietuvos ambasadoje Berlyne gegužės 20-21d.d. vyko baltistikai skirta konferencija *Vokiečių mokslininkai ir baltų kalbos*. Joje dalyvavo vokiečių ir lietuvių mokslininkai, studentai, kuriems rūpi lietuvių ir latvių kalbų sąsajos su vokiečių kultūra. Gegužės 20 d. renginys prasidėjo Lietuvos ambasadoje Berlyne, o gegužės 21 d. pranešimai buvo skaitomi Humboldtų universitete.

Konferenciją pasveikino ambasadorius Deividas Matulionis, o įvadinį pranešimą skaitė Baltistikos centro Berlyno Humboldtų universitete vedėja, Baltistikos draugijos pirmininkė Christianne Schiller. Vokietijoje veikianti Baltistikos studijų draugija konferenciją rengia savo veiklos pirmųjų metų proga. Joje skaityti pranešimai apie baltų kalbų vaidmenį vokiečių kalbininkų Franz Boppo ir George Wenker, taip pat vieno iš „brolių Grimų“, Jakob Grimm mokslinėje veikloje, nagrinėjamas Vokietijos mokslininkų indėlis norminant lietuvių kalbą. Prūsijoje veikusių evangelikų dvasininkų vaidmuo ir baltistikos raida Vokietijoje. Konferencijoje dalyvavo mokslininkai iš Berlyno Humboldtų universiteto, Saksonijos mokslų akademijos Leipce, Ciuricho universiteto, Marburgo, Lietuvių kalbos instituto ir Klaipė-

dos universiteto.

Kaip teigia dr. Christiane Schiller, „šios konferencijos tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į baltistikos situaciją mūsų šalyje. Mes norime, kad ji taptų impulsu telkti baltistikos tyrimus Vokietijoje“. Išlaikyti dėmesį baltistikai pavyks ta tik surėmus Vokietijos ir Lietuvos politikų bei baltistikos puoselėtojų visame pasaulyje pečius. 2015 m. Vokietijos užsienio reikalų ministerija skyrė paramą Greifsvaldo universitete išlaikyti baltistikos studijas. Baltų kalbų galima mokytis Frankfurte prie Maino esančiame Goethe universitete. Prieš keletą metų Berlyno Humboldtų universitete įsteigta Lituaniistikos centre jau kelis metus buvo rengiami sustiprinti lietuvių kalbos kursai, papildę atskira Lietuvos istorijos studijoms skirta vasaros akademija.

URM inf.

Save for your child's future with a Parama RESP

1.20%

Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI

RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)

TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.30%

1 metų 1.60%

2 metų 1.75%

3 metų 1.90%

4 metų 2.05%

5 metų 2.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų 3.15%

5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų 2.65%

1 metų pastovių palūkanų, atviras 2.95%

1 metų 2.80%

2 metų 2.85%

3 metų 2.95%

4 metų 3.05%

5 metų 3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų 1.60%

2 metų 1.75%

3 metų 1.90%

4 metų 2.05%

5 metų 2.20%

1 metų iškeičiamas 1.30%

1 metų JAV dolerių 0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų kalusimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A

ALGIMANTAS (AL)

BARKAUSKAS,

eidamas 90-uosius metus, mirė š.m. gegužės 29 dieną savo namuose Grand Cove Estates, Grand Bend. Jis buvo mylimas vyras Anei (Ann, 2003), Algirdo, mirusio Lietuvoje, brolis. Rūpestingas Tėtis, išauginęs tris sūnus – Harley (Corie), Ed (Andrea Boles) ir John (Cheryl Hooker) ir dvi dukras - Laimą (John Haggarty) ir Vidą (Ian Lawson), nuoširdus dešimties vaikaičių ir vieno provaikaičio senelis.

Velionio lankymas birželio 8, trečiadienį, 2-4 v.p.p. ir 7-9 v. v. Westview Funeral Chapel, 709 Wonderland Road North, London (ON). Laidotuvės birželio 9, ketvirtadienį, 11 v.r. Šv. Petro kapinėse (norinčius dalyvauti prašome atvykti į kapines 10.45 v.r.).

Nuoširdžiai dėkojame Evai Groening už itin rūpestingą slaugymą paskutinėmis mūsų Tėvelio gyvenimo dienomis.

A.a. Barkauskas bus palaidotas šalia savo žmonos Anelės... Ir gyvenime, ir amžinybėje – kartu...

Amžiną ramybę duok Jiems, Viešpatie!

Šeima

MARGUTIS Parcels

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at

Tel (905)-383-1650

OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

DABAR YRA GERA

PROGA PARDUOTI

namą/condo, kai yra aukščiausios

kainos ir **GERIAUSIA**

PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi

Pažadu gerą patarnavimą

TEODORAS STANULIS, B.A.

Broker RE/MAX WEST REALTY

Mob. **416-879-4937**, namų **416-231-4937**

Turner & Porter

L AidotuvIų Namai

**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

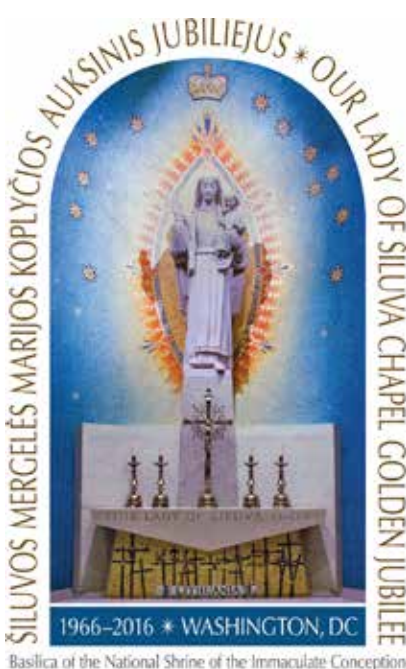
Sporto ir draugystės dienos Klyvlande

Akimirkos iš ŠALFASS krepšinio turnyro š.m. gegužės 21-22 d.d. Sporto aikštėje – “Anapilio” sporto klubo jaunieji krepšininkai

Ntrs. A. Minkevičiaus

KVIEČIAME VISUS ATVYKTI!

Ypatingaisiais Dievo Gailestingumo
jubiliejiniais metais švenčiame

**Šiluvos Švč. Mergelės Marijos koplyčios
auksinį pašventinimo jubiliejų**

.....

IŠKILMINGOS PADĖKOS MIŠIOS

2016 m. spalio 9 d. 2 v.p.p.

Švč. M. Marijos Nekaltojo
Prasidėjimo bazilika, Vašingtonas, JAV

.....

PARODA

“Šiluvos koplyčia po 50 metų”

2016 m. birželio 30 d. – spalio 17 d.

Bazilikos Memorial Hall

www.siluva50USA.org

Facebook: Siluva50USA

Remia: Lietuvių fondas, Lietuvių katalikų misija Vašingtone, Lietuvių katalikų religinė šalpa ir Lietuvos ambasada JAV

Pasaulio lietuvius vienija ir sportas

L. Misevičius

Lietuvos sporto universitete (LSU) penktadienį, gegužės 20, įvyko pirmoji mokslinė konferencija *Pasaulio lietuvių sporto istorija ir ateities vizija*, kurią, padedant ŠALFASS, surengė Pasaulio lietuvių sporto asociacija, LSU ir Lietuvos olimpinė akademija.

„Šis kilnus renginys skirtas žmonėms, kūrusiems Lietuvos sportą ne tik gimtojoje šalyje, bet ir išeivijoje. Didžiuodamiesi Lietuvos sportininkų pasirodymu olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos čempionatuose, nepagrįstai dažnai pamirštame lietuvių sporto organizacijas ir iškilus sportininkus išeivijoje. Tai jie, gyvendami ne Lietuvoje, stengėsi išlaikyti lietuvių per sportą!“ – teigė Pasaulio lietuvių sporto asociacijos prezidentas doc. dr. Artūras Poviliūnas.

Konferencijoje dalyvavo būrys garbių svečių: prezidentas Valdas Adamkus, prof. habil. dr. Vytautas Landsbergis, Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos pirmininkas Laurynas R. Misevičius (JAV), Pasaulio

Konferencijos dalyvių tarpe prezidentas V. Adamkus ir Lietuvos nepriklausomybės Akto signataras V. Landsbergis

lietuvių bendruomenės valdybos narys Gediminas Karoblis (Norvegija), Kūno kultūros ir sporto departamento generalinis direktorius Edis Urbanavičius ir kiti.

„Sportas buvo galinga, vienijanti, auklėjanti ir išeivijos jaunimo lietuvių išlaikanti jėga. Didžiuojusi, kad man teko nuo pradžių dalyvauti lietuviškos sporto organizacijos veikloje“, – gyvenimo išeivijoje prisiminimais dalijosi prezidentas V. Adamkus.

Dr. A. Poviliūnas, apžvelgdamas pasaulio lietuvių sporto judėjimą nuo pirmosios tautinės olimpiados iki šių dienų, pabrėžė būtinybę aktyviau vienyti pasaulyje pasklidusias sporto organizacijas ir kas ketverius metus Pasaulio lietuvių sporto žaidynes rengti Lietuvoje. 2017 m. X Pasaulio lietuvių sporto žaidynės vyks Kaune. Jose tikimasi sulaukti apie 3,000 sportininkų iš viso pasaulio. ŠALFASS pirmininkas Laurynas R. Misevičius pasidžiaugė, kad 2017 m. vasarą jubiliejinės PLSŽ rengiamos jo gimtajame mieste ir konferencijos dalyvius užtikrino, jog X tokia viso pasaulio lietuvių sporto šventė bus geriausia istorijoje. Iš toliausiai atvykusio kon-

Konferencijoje kalba ŠALFASS vadovas L. Misevičius

ferencijos dalyvio pranešimas apie didžiausios išeivijos sportininkų-mėgėjų sąjungos istoriją, dabartį bei ateities perspektyvas sudomino daugelį renginio dalyvių, o L.R. Misevičius taip pat papasakojo apie glaudžius ŠALFASS ryšius su Lietuvos diplomatinėmis atstovybėmis JAV bei Kanadoje, Š. Amerikos lietuvių bendruomene, Sporto muziejumi Kaune bei Lituanistikos tyrimo ir studijų centru Čikagoje, kuris neseniai parengė išskirtinę parodą *Sportas JAV lietuvių gyvenime*. Šis Centras retomis archyvinėmis nuotraukomis ir kita organizacijos fonduose sukaupta išeivijos sporto istoriją liudijančia medžiaga prisidėjo prie Lauryno pranešimo konferencijoje LSU.

Pats L.R. Misevičius kartu su dar keliais I mokslinės konferencijos *Pasaulio lietuvių sporto istorija bei ateities vizija* organizatoriais mero Visvaldo Matijošaičio buvo apdovanotas Kauno miesto burmistro Jono Vileišio žaivaliniu medaliu.

„Būtų gerai, kad tautinė olimpiada vyktų kasdien. Ir nebūtina S. Dariaus ir S. Girėno stadione, o visų lietuvių mintyse ir lietuviškų sporto klubų veikloje. Pasaulio lietuvių sporto organizacijos galėtų bendrauti dažniau, kad padėtų ne Lietuvoje gyvenančiam jaunimui nenutolti nuo tėvynės“, – įsitikinęs profesorius V. Landsbergis.

Konferencijoje buvo aptarti Lietuvos ir lietuvių išeivių ryšiai per sportą, lietuvių sporto Vokietijoje ir Šiaurės Amerikoje ištakos, istorija bei dabartis, apžvelgtas Lietuvos kultūrizmo kelias, išeivijos lietuvių sportininkų indėlis į Lietuvos krepšinio raidą.

Konferencijos metu prezidentui V. Adamkui ir profesoriumi V. Landsbergiui už aktyvią, nuoširdžią, nenuilstamą veiklą pasaulio lietuvių sporto bendruomenėje, visišką atsidavimą, meilę ir pagarbą savo tautiečiams bei tėvynei Lietuvai suteikti Pasaulio lietuvių sporto asociacijos Garbės nario vardai.

Apie futbolą – nerimtai

• Kodėl liuksemburgiečiai taip nemėgsta žaisti futbolo? Mat šis žaidimas yra labai nepatogus: stipriau spyrei kamuolį, ir jau reikia bėgti arba į Belgiją, arba į Vokietiją, arba į Prancūziją.

• Niekas taip gerai nesupranta Lietuvos futbolo problemų kaip Brazilijos ledo ritulininkai.

• Vyras įsitaiso patogiai fotelyje priešais TV ir sako žmonai:

– Mieloji, ar tu nenori man nieko pasakyti, kol dar neprasidėjo futbolo čempionatas?

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 251
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@icloud.com

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON
416-762-8255, 416-616-1600 (cell)
email: lina@kuliavas.com
website: www.LinaKuliavas.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

STUDENTAI

2016/2017 mokslų metų stipendijų
prašymų anketos jau platinamos

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose,
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

royal york
ORTHODONTICS
smile more.

BRACES FOR CHILDREN AND ADULTS
ELITE Invisalign Providers

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital
for Sick Children

SW corner of Bloor and Royal York Rd.
www.RoyalYorkOrtho.com
tel. 416 207-0885

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

ANAPILIO parapijos žinios

• Toronte miręs a.a. Mečislovas Pranevičius, 100 m. amžiaus, buvo palaidotas birželio 7, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės.

• Kilimų pakeitimo šventovėje ir laiptinėse pagrindiniai darbai jau atlikti. Dėkojame visiems, remiantiems šio projekto vajų. Prašome čekių rašyti "Lithuanian Martyrs' Parish" vardu.

• Praėjusį sekmadienį buvo pavasarinė kapinių lankymo diena. Iškilmingose pamaldose už mirusius Šv. Jono lietuvių kapinių koplyčioje pamokslą sakė kun. Nerijus Šmerauskas. Pietus ruošė KKK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius.

• Birželio 12, sekmadienį, Mišiose minėsime sibirinius trėmusius.

• Vasarinė Mišių tvarka Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje prasidės **birželio 12, sekmadienį**. Tą dieną Mišios jau vyks **10 v. r.**

• Wasaga Beach apylinkėje įsisteigė naujas lietuvių būrelis, sujungęs buvusius moterų ir vyrų būrelius. Naujojo būrelio valdybos kopirmininkės – Regina Urban ir Jūratė Batūrienė, išdininkas – Kastytis Batūra ir narys – Antanas Svirplys. Pagal narių pageidavimą būrelis tęs visus įprastinius renginius. Pirmas toks renginys – Joninės, kurios įvyks birželio 25, šeštadienį, 4 v.p.p.

• Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris (SKLIS) šiais metais vėl rengia Šeimų stovyklą "Romuvoje" rugpjūčio 20-28 dienomis. Stovyklavimo pradžia – rugpjūčio 20, šeštadienį, 3 v.p.p., o uždarymas – rugpjūčio 28, sekmadienį, 1 v.p.p. Stovyklos vadovai – Pranas Vilkelis ir Algis Gelažauskas. Visais reikalais prašome kreiptis į Praną Vilkelį tel. (905) 279-1867 arba el.paštu lac_pranas@hotmail.com.

• Lietuvių šventkelionė į Midlandą šiais metais bus rugpjūčio 28, sekmadienį. Ten galėsime įžengti iškilmingai pro Šventąsias Gailestingumo metų duris ir pasimelsti į savo lietuvių kankinius, kurių garbei šalia Kanados kankinių šventovės stovi ir lietuviškasis kryžius. Kviečiame visus tą dieną kalendoriuose pasižymėti ir tai šventkelionei ruošti.

• Mūsų parapijietė Vaiva Dzemionaitė išleido savo kūrybos dainų garsaploškę (CD). Ją įsigyti ir išleidimą paremti galima pas Janiną Dzemionienę sekmadieniais parapijos salėje arba užsisakyti tel. (905) 848-5236.

• Birželio 12, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Oną (1 metinės) ir Stasį Kiršinų; Vasagoje birželio 12, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už Wasaga Beach apylinkės mirusius lietuvių, Delhi birželio 11, šeštadienį, 2 v.p.p., už a.a. Ksaverą Ratavičių.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Birželio 11 d. "Vilties bėgimas".

• 2016 "Kretingos" stovykla angliškai kalbantiesiems liepos 3-16 d.d.; lietuviškai kalbantiesiems liepos 17-30 d.d. Šeimų stovykla liepos 31 d. – rugpjūčio 6 d.

• Rugpjūčio 28 d. – Mišios Midlande.

• Birželio 14, 7 v.v., trėmimų į Sibirą minėjimo proga pristatomas filmas "In The Crosswind". Tai estų sukurtas filmas, naudojant tikrus faktus apie vienos motinos ir dukros grįžimą namo po tremties į Sibirą. Filmas bus rodomas Tartu kolegijoje (310 Bloor Street W., įėjimas iš Madison Ave.).

• Mirties pranešimai: a.a. Aldona Skilandžiūnienė, 88 metų, palaidota iš mūsų šventovės gegužės 18 d. Paliko dukrą Loretą, sūnus Frank ir Viktorą, seserį Ireną su šeimomis. A.a. Dana Šablinskienė, 59 metų, palaidota iš mūsų šventovės gegužės 30 d. Paliko vyrą Don, dukras Dainą ir Danielą, sūnų Darių, mamą Eleną Lukavičienę. A.a. Marija Indris, 92 metų, palaidota iš mūsų šventovės birželio 2 d. Paliko vyrą Valentina, sūnus Edvardą ir Ričardą su šeimomis. Amžiną atilšį duok mirusioms, Viešpatie.

• Birželio 12, sekmadienį, 9 v.r., už a.a. Giedrį Vigelį; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už Pleinių ir Vyšniauskų šeimos mirusius; už a.a. Sofiją Styrienę; už a.a. Vladą, Teresę ir Vytuką Bačėnus; už a.a. Matą ir Onutę Guobas; už a.a. Inocentą Jurcevičių ir šeimos mirusius; už a.a. Vincuką ir Agutę Laurinaičius ir šeimos mirusius; už a.a. Vincą, Juozą ir Petrą Bačinskus; už Sibire mirusius lietuvių; specialia intencija M.J.; už a.a. Genovaitę Tunkūnienę; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

KLMA ŽINIOS

KLMA pristato Balzeko muziejaus paruoštą parodą „No Home To Go To“. Paroda **veiks gegužės 18 – birželio 29 d.d., trečiadieniais 10 v.r. – 4 v.p.p. ir sekmadieniais 11 v.r. – 4 v.p.p. Birželio 5 d.** įvyko susitikimas su parodos kuratore Irena Chambers iš Vašingtono, kuri daugiau papasakojo apie šią parodą.

KLMA inf.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

VASAROS POILSIUI PALANGOJE išnuomojamas naujai įrengtas 1 miegamojo butas miesto centre. Iki jūros pėsčiomis 15 min. Besidominčius prašome rašyti el. paštu Aurelijalkus@gmail.com.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Birželio 12, sekmadienį, parapijos metinė iškyla prasidės Mišiomis 11 v.r. Šturmų sodyboje, 1587 Liveoak Drive, Mississauga.

• Birželio 26, sekmadienį, pamaldos vyks 11.15 v.r.

AUKOS

• Šv. Jono lietuvių kapinėms \$500 aukojo O. Balsienė; \$250 – C. J. Chevens (a.a. S. Styrienės atminimui); \$100 – V. Baltrušaitienė.

• Šv. Jono lietuvių kapinių mašinų vajui \$200 aukojo J. Girklienė.

"Labdaros"

Auksinio pokylio aukos

Auksinio pokylio komitetas dėkoja visiems, prisidėjusiems darbais ir aukomis prie šio renginio. Po \$500 aukojo Rūta ir Eugenijus Girdauskai, Antanas ir Albina Laurinaičiai; \$300 Daiva Vorps; po \$250 kun. Algimantas ir Rūta Žilinskai, Ingrida Blekys; po \$200 Aldona Vaškevičienė; Bernadeta Rovienė (po \$100 O. Dementavičienės ir A. Ramauskienės atminimui); \$100 Adelė Jushka; \$40 Adelė Ledas. Taip pat ačiū Dainai Puterienei, kuri įamžino *Auksinį pokylį* nuotraukose, ir Audrai Širvinskienei už kūrybišką spausdintą pokylio programą.

Giedra Paulionienė

EITYNĖS SLAUGOS NAMŲ NAUDAI

Birželio 12, sekmadienio rytą, vyksta kasmetinės miesto rengiamos TORONTO CHALLENGE WALK eitynės. Norintys lietuvių slaugos namų naudai eiti 1 km arba 5 km kviečiami rasti aukotojus ir užsiregistruoti pas slaugos namų "Labdara" darbuotoją Nerijų Augutį, skambinant darbo valandomis 416-232-2112 ext. 413 arba el.paštu: LabdaraVolunteering@gmail.com. Šiemetinių eitynių tikslas yra surinkti \$5,000 – tai suma, kurios reikia norint įsigyti dviejų aukštų valgyklų langų užuolaidas. Norinčius ta proga paaukoti internetu prašome kompiuteryje atsidaryti tinklalapį Labdara.ca. Paspaudus nuorodą "June 12th Toronto Challenge", sekti nurodymus, kaip atsiųsti savo skiriamą auką internetu. Kiekviena auka mums labai brangi! Dėkojame iš anksto! **Gabija**

VILTIES BĖGIMAS – 2016

Jau ketvirtą kartą organizuojame *Vilties bėgimą* Toronte birželio 11, šeštadienį, 11 v.r. Kviečiame ir jus užsiregistruoti bei dalyvauti: bėgti penkis kilometrus arba eiti vieną. Jeigu negalite dalyvauti, kviečiame paremti bėgiką. Gausite kvitus dėl nuolaidų mokesčiams. Puiki komanda organizuoja šį renginį: Lilly, Laura, Laima, Onutė, Indrė, Indrė, Rasa, Jūlytė, Vilija, Irutė ir kunigas Aurelijus – ačiū jiems. Ačiū ir jums už paramą. **Inf.**

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Birželio 5, sekmadienį, per 10.30 v.r. Mišias, šeši vaikai (visi lietuvių kilmės) priėmė Pirmąją komuniją: Jayden Bougie, Dovilė Ramanauskaitė-Sakalauskas, Beata Rus, Emilija Rus, Arestinas Veitas ir Milena Veitaitė. Sveikiname vaikus ir jų šeimas, lai Jėzus Kristus Eucharistijoje visada būna jų stiprybė. Dėkojame Pirmos komunijos koordinatorėi Ramunei Ramanauskaitei už visą įdėtą darbą ir už atviručių paruošimą. Taip pat dėkojame Aušrai Banionienei, Denise Kudirka ir Dalijai Savignac, kurios paruošė prisiminimus ir dovanas vaikams. Dievas telaimina visus ir jų šeimas, ir Aušros Vartų Marija teuztaria visus.

Birželio 4, šeštadienį, mūsų šventovėje buvo pakrikštyta Alexandria Marija La Battaglia Castano, duktė Dominic La Battaglia Castano ir Vanessa Aboud, mūsų parapijietės Nijolės Jungmeisteris Aboud vaikaitė ir mūsų parapijietės Adelės Jungmeisterienės provaikaitė. Sveikiname visą šeimą šia proga. Dievas tesuteikia visiems savo palaimą.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Birželio 5, sekmadienį, kleb. Paulius Mališka aukojo Mišias. Padėkojo skaitovui Zigmui Skučui, chorvedžiui Aleksandrui Stankevičiui, choristams ir parapijiečiams už dalyvavimą Mišiose, nes visiems buvo nelengva atvykti dėl kasmetinių dviračio lenktynių *Tour de l'île* aplink mūsų šventovę.

Liepos 24, sekmadienį, Šv. Onos draugija kviečia visus į savo metinę šventę. **VL**

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.

1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca

Joana Adamonis A.I.B.

MAIRONIO MOKYKLOS ŽINIOS

• Birželio 4 d. įvyko Lino šventė mokyklos salėje. Ją pradėjo mokyklos vedėja L. Puteris, programai vadovavo mkt. R. Saplienė. Susirinko nemažai mamų, tėvų ir kitų žiūrovų, kurie prisiminė savo tautos papročius. Kanklėmis grojo mokiniai D. Saplytė ir G. Pabedinskas. Akompanavo J. Balaišis. Buvo ratelių, dainų ir eilių apie liną. Mkt. I. Ankienės klasė paruošė įdomius plakatus apie lino apdorojimo darbus. Mokytojos sunešė lininių staltiesių, rankšluosčių ir kitokių audinių. Šventei pasibaigus, vaišinėmės gardžia

juoda duona. Ved. padėjėja D. Kuraitė mokinius, kurių vardai Linas arba Lina, pavaišino pyragaičiais!

• Birželio 10, penktadienį, 6 v.v., vyks iškilmingos abiturientų išleistuvės su Mišiomis, šilta vakariene ir programa Toronto Prisikėlimo parapijos salėje. Galima įsigyti bilietus per Andrių Utz tel. 647 467-0150 arba el.paštu utzy73@yahoo.com.

• Birželio 11 d. yra paskutinė šių mokslo metų diena. Dar bus galima registruotis dėl ateinančių mokslo metų. Mokiniam bus įteikti pažymėjimai. Pamokos pasibaigs 11 v.r., kad norintieji galėtų dalyvauti "Vilties bėgime". **Živilė**

Tremties dienos minėjimas

Baltų federacija birželio 14 dieną 7 v.v. kviečia į Tremties dienos minėjimą, kuris vyks estų Tartu kolegijoje (Tartu College, 310 Bloor St. W., Toronto. Įėjimas iš Madison Avenue).

Kadras is Martti Helde meninio kino filmo "In The Crosswind"

Ta proga bus parodytas estų kino režisieriaus meninis kino filmas *Tarp skersvėjų* ("In The Crosswind"). Estų kino direktorius Martti Helde, remdamasis tikra istorija, pasakoja apie vienos sovietų išvartotos iš namų į Sibirą jaunos moters ir jos šeimos istoriją. Tačiau iš tiesų tai apibendrinantis pasakojimas apie visų šimtų tūkstančių ištremtųjų į Sibirą baltiečių patirtį. **Inf.**